Največi slovenski dnevnik v Zedenjenih državah.

Velja za vse leto . . . $3.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States

Issued every day except Sundays and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 11. — ŠTEV. 11. NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 13, 1917. — SOBOTA, 13. JANUARJA, 1917. VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Odmevi zavezniške note. Situacija v Dobrudži.

NEKATERI ŠE VEDNO UPAJO, DA BO MOGOČE ZAČETI Z MIROVNIMI POGAJANJI. — KAKŠNO MNENJE VLADA V WASHINGTONU. — PREDSEDNIK WILSON IN POLKOVNIK HOUSE. — TON ZAVEZNIŠKE NOTE JE VELIKO OSTREJŠI KOT SO GA DIPOMATI PRIČAKOVALI. — TURKI SO ODBILI NEKAJ ANGLEŠKIH NAPADOV PRI KUT EL-AMARI. — DUŠILNI PLINI.

Washington, D. C., 12. januarja. — V današnji kabinetni seji se je na dolgo in široko razpravljalo o odgovoru zaveznikov na noto predsednika Wilsona.

Predsednik Wilson se je danes dalj časa posvetoval z državnim tajnikom in polkovnikom House. Ko so predsednika Wilsona vprašali, kakšno mnenje ima o zadnji zavezniški noti, sploh ni odgovoril.

Vsi so prepričani, da mir ne bo tako kmalo sklenjen, kot so nekateri mislili. Centralne države so sicer predlagale, da naj se začne mirona konferenca, pri tem so pa pozabile navesti svoje mirovne predloge.

Kljub vsemu temu so pa vsi tukajšnji državniki prepričani, da vrata do miru niso zaprta in da bo kaj kmalo mogoče začeti z mirovnimi pogajanji.

Nekateri diplomati pravijo, da se s pošiljanjem not ne bo prišlo prej do zaključka kot kvečjemu tekom enega leta oziroma šestih mescev.

Zaenkrat nastopata še obe stranki precej ošabno, — ošabnost bo pa šele polagoma izginila.

Prebivalstvo Združenih držav še danes ne ve, kaj bo pravzaprav storil predsednik Wilson. V splošnem se popolnoma zanese na svojega predsednika in ve, da bo napravil vse, kar bo v njegovi moči.

London, Anglija, 12. januarja. — Avstrijski zunanji minister, grof Černin pl. Chudenitz, je poslal Združenim državam, vsem nevtralnim državam in Vatikanu noto, v kateri razpravlja o zadnji zavezniški poslanici.

Ta nota sicer ni identična z včerajšnjo nemško noto, in se bavi največ z avstrijsko-srbskim položajem.

Berlin, Nemčija, 12. januarja. — Avstrjiske in nemške čete so pognale Ruse nazaj, zavzele so Laburteo in osvojile nekaj važnih ruskih pozicij.

V severnem delu vzhodne fronte se vrše precej hudi boji. —

Uradno poročilo se glasi:

— Armadna skupina generala Mackensena: Med Brajilo in Galacom so se morali Rusi in Rumuni umakniti. Zavzeli smo mesto Laburteo.

Fronta nadvojvod Jeožefa: Pred par dnevi smo zavzeli z naskokom cesto, vodečo proti Oitzu. Sovražnik je imel zelo velike izgube in se je hitro umaknil.

Armadna skupina bavarskega princa Leopolda: Ob reki Dvini se od včeraj vrše vroči spopadi.

Sovražnik se je moral umakniti ob železniški progi Dvina-Dvinsk.

V okolici Rige smo vjeli nad trideset ruskih vojakov in zaplenili precej vojnega materijala.

Petrograd, Rusija, 12. januarja. — Današnje uradno poročilo se glasi:

— Včeraj smo odbili vse sovražniške napade pri Katucenu. Naše desno krilo se je moralo včeraj umakniti pred silnim zavezniškim obstreljevanjem.

Nemci so se posluževali tudi dušilnih plinov, ki pa niso dosegli svojega cilja.

Berlin, Nemčija, 12. januarja. — Pri Kut-el-Amari smo pognali sovražnika v beg. Tudi v Felahiji smo odbili vse sovražniške napade.

Boji za živež na Dunaju.

Dunaj, Avstrija, 12. januarja. Tu je prišlo do silovitih prizorov, ko so dunajske ženske navalile na prodajalne s hrano. Ves promet s pouličnimi karami je bil ustavljen, in policija je bila brez moči napram tisočerim ženskam, ki so plenile prodajalne. Prepir se je začel v neki mesnici, kjer je bilo mnogo žensk iz boljših krogov, ki so hotele imeti kokoši in race za Silvestrov večer. Ker je bilo mnogo zahtev za perutnino, perutnine pa jako malo, so mesarji zahtevali po $6.00 za eno kokoš, nakar je nastala rabuka in so pričele hiteti skupaj. Dočim je nova cesarica dala za obleko 10 tisoč dolarjev, ne morejo ljudje dobiti za $6.00 ene kokoši, in dočim plačujejo ljudje za okna 4 tisoč kron, da vidijo slavnostno parado nove cesarice, dočim siromaki ne morejo dobiti niti za deset kron funt masti, dočim kraljevi dvor porabi na dan čez 6000 jajec.

Ukradli 500 galonov ruma.

Okrajni šerif je prišel na sled, da so mu tatovi s pomočjo cevi iz kavčuka ukradli 500 galon ruma, ki ga je zaplenil pri ljudeh na tihotapce.

"Suhači" jokajo in molijo, ker bo zopet nekaj duš pogubljenih!

Danski parnik potopljen.

London, Anglija, 12. januarja. Lloydov urad naznanja, da je podmorski čoln potopil danski parnik "Taborg".

Angleški parniki se boje nemških križark.

Boston, Mass., 12. januarja. — Dva angleška parnika 'Bay State', ki je vozil municijo v Liverpool in "Idaho", ki je bil na potu iz Hull v New York, in je pristal za nekaj časa v bostonski luki, sta se danes zopet vrnila v bostonsko pristanišče, ker sta prejela brezžično svarilo pred neko nemško pomožno križarko.

Z raznih front.

Vroči boji na francoski fronti. — Angleži so na par mestih vdrli v nemške zakope. Pri Kut-el-Amara.

London, Anglija, 12. januarja. Ob sommski fronti, severno od reke Ancre so se vršili boji skozi ves dan. Angleži so dvakrat napadli, pa brez uspeha. Na nekem drugem mestu pa so Angleži vdrli v nemške zakope in so vjeli 200 vojakov.

Iz Berlina poročajo, da so Angleži severno od Beaucourt spočetka dosegli nekaj uspehov, toda pozneje pa so jim odvzeli vse pridobitve. Vjeli so 50 Angležev in dve strojni puški.

Carigrad, Turčija, 12. jan. — Turško vojno poročilo pravi:

Po 48-urnem bombardiranju so Angleži napadli naše pozicije pri Iman Muhamed, vzhodn od Kut-el-Amara. Sovražniku se je sicer posrečilo zavzeti nekaj naših zakopov, toda kmalu nato smo ga s protinapadom prepodili.

Pri Kamadanu v Perziji smo napadli ruske prednje straže ter smo jih potolkli in zajeli več vojakov ter dve strojni puški.

Največje avstrijsko vojno posojilo.

Dunaj, Avstrija, 12. januarja. Za peto avstrijsko vojno posojilo je bilo do sedaj vplačanih 4,412,-800,000 kron in 300 miljonov je še neplačanih. Zadnje posojilo je največje. Prvo posojilo je znašalo 2,217,000,000 kron, drugo 2,688,300,000 kron, tretje 4,202,-600,000 kron in četrto 4,520,300,-000 kron, skupaj s petim posojilom okoli 18,400,000,000 kron.

Ogrska državna polovica ni plačala niti polovico toliko kot Avstrija. Avstrija in Ogrska ste skupno nabrale okoli 26 miljard; ker znaša avstrijsko posojilo 18 miljard, tedaj znaša grsko koma, 8 miljard.

Dva tisoč francoskih vojakov slepih.

Miss Winifred Holt je rekla, da je dva tisoč francoskih vojakov oslepelo v vojni. Veliko jih je oslepelo od začetka vojne, ko še niso imeli mask, katere nosijo sedaj, da se varujejo proti strupenim plinom.

Miss Holt je poučevala slepe vojake, da bi si pozneje služili kruh, četudi so slepi. Pravi, da so slepi stenografi boljši kot pa oni, ki vidijo.

Denar za ceste.

Washington, D. C., 12. jan. — $1,000,000, ki so določeni za gradnjo cest, se razdele takole po državah:

Alaska, $46,354; Arizona, $58,-604; California $140,988; Colorado, $62,575; Idaho, $108,730; Montana, $70,043; Nevada, $15,296; New Mexico, $42,495; Oregon, $128,111; South Dakot, $8,092; Utah, $41,167; Washington, $91,-944; Wyoming, $40,684; $9,995 pa dobe države Florida, Michigan, Minnesota, Nebraska, Severna Dakota in Oklahoma.

Rumuni so za entento neprijetno breme.

"Times" objavlja članek, ki razpravlja o rumunskih pritožbah proti entenci, ki je Rumunijo zapeljala v vojno.

"Times" pravi, da je povzročila Rumunija entenci samo neprijetnosti. Rumuni nimajo nobene odporne sile in bili so na vojno tako malo in tako slabo pripravljeni, da zgodovina vojne kaj podobnega sploh ne pozna.

Oddaja vrtnih semen.

Senatska zbornica je tudi za tekoče leto določila $243,000 za nakup raznih vrtnih semen, katere se bo farmarjem in drugim prosilcem delilo brezplačno.

Zlikovci.

Eudora, Kans., 12. januarja. — Neznani zlikovci so zrušili z dinamitom dva stebra mostu prek reke Kaw.

Borzni škandal.

Lawson bo moral navesti imena vseh onih, ki so zapleteni v borzni škandal. — Živahna debata.

Washington, D. C., 12. jan. — Komisija, ki preiskuje borzni škandal, je sklenila, Lawsona prisiliti, da imenuje osebe, katere so bile zapletene v borzni škandal. Najbrže bo v pondeljek poklican pred komisijo, da pove ime onega kongresnika, ki mu je povedal, da so en član kabineta, en zvezni kongresnik in nek borzni špekulant izrabljali za borzne špekulacije državne tajnosti. Ako bi se pa branil povedati, potem se bo postopalo proti njemu po postavi. Predno se je to sklenilo, je bila v kongresu živahna debata. — Demokrati so zahtevali, da se stvar sploh več ne preiskuje, republikanci pa so očitali demokratom, da se boje preiskave. Celi dve uri je trajala debata, nato pa stavi poslanec Cantrill iz Kentucky, predlog, ki je preobrnil vso situacijo. Ta predlog se glasi: "Preiskovalni komisiji naj se naroči, da Lawsona pokliče in mu predloži pismeno vprašanje, na katero prej ni hotel odgovoriti. Ako Lawson ne bo hotel povedati, potem ga stavimo pred sodišče, tam se bo šele videlo, ali ima Lawson ali ameriški kongres večjo moč.

Ta predlog je podpirala večina poslancev. Preiskovalni komisiji je dal kongres nadaljnih pet dni časa, da poroča v Lawsonovi zadevi. Sprva je bilo določeno, da se mora poročati že danes. Takoj nato so se posvetovali, kako bi Lawsona poklicali pred komisijo.

Miljonar Thaw zopet v rokah sodišča.

Harry Thaw, ki je bil šele pred dobrim letom izpuščen iz kaznilnice, oziroma blaznice, je pred tednom pripeljal iz Californije v New York mladega Fr. Gumpp v nemoralne namene. Deček ga je naznanil sodišču. Med tem je šel Thaw v Philadelphijo kjer si je malo prej, predno so ga detektivi hoteli aretirati, prerezal vrat in žile na rokah. Sedaj je v bolnišnici in zdravniki pravijo, da bo ozdravel. Kakor hitro toliko ozdravi, da more zapustiti bolnišnico, se bo moral pred sodiščem zagovarjati zaradi poskušanega samomora, potem pa še zaradi nemoralnosti, katerih ga dolži Fred Gumpp.

Vse kaže, da se bo odkrila v Pittsburghu, Pa. večja družba, ki se je pregrešila na isti način, kakor Thaw, med temi so večji trgovci in akademiki. Kemist Edward Beilstein je že bil pred sodiščem in je bil obsojen na dosmrtno ječo. Proti njemu je pričalo 40 dečkov.

Mehika.

Zadnja seja ameriško-mehiške komisije. — Pershingova ekspedicija. — Villa poražen. — Mnogo vojakov ubitih.

Washington, D. C., 12. jan. — V pondeljek se bo vršila zadnja seja ameriško-mehiške komisije. Takoj nato bo vlada naznanila, kako stališče bo zavzela napram Mehiki. V kratkem bo Pershingova ekspedicija odpoklicana.

Chihuahua, Mehika, 12. jan. — Danes je prišlo uradno poročilo, da je general Pablo Gonzales porazil Villove čete pri Pilar de Conch 40 milj severno od Parralla. Mnogo Villovih vojakov je bilo ubitih in mnogo vjetih.

Potop ladje.

"Regina Margherita" se je potopila z vsem moštvom. — Okoli 690 oseb je utonila. — Turki potopili angleško križarko.

Rim, Italija, 12. januarja. — Oficielno se poroča, da se je potopila italijanska bojna ladja 'Regina Margherita' z vso svojo posadko. Sicer se kraj nikjer ne imenuje, ampak se samo poroča, da je v domačem vodovju zadela ob mino, ko je bila na rekognosciljskem potovanju.

Nesreča se je tako hitro pripetila, da se ni mogel nikdo rešiti. Vseh 675 mož posadke s kapitanom in 14-timi častniki je utonilo.

"Regina Margherita" je bila zgrajena leta 1902 in je imela 13,427 ton. Bila je iste vrste, kakor "Benedetto Brinn", ki je bil 1915 vsled eksplozije poškodovan.

Berlin, Nemčija, 12. januarja. Iz Carigrada naznanjajo, da so Turki potopili neko angleško križarko. Poročilo se glasi:

Na kavkaški fronti smo obstreljevali sovražne ladje v pristanišču Meis. Pri tem sm potopili neko angleško križarko, ki ni niti utegnila odgovarjati na naš ogenj. Ladja še vedno gori. Nek torpedni čoln je ubežal, potem ko smo mu odstrelili jambor.

Zavezniki bodo nadaljevali z blokado Grške.

London, Anglija, 12. januarja. Ker odgovor grške vlade ni popolnoma zadovoljiv, bodo zavezniki obvestili grško vlado, da je potrebno, da se vstreže vsem zahtevam. Zavezniki so namreč zahtevali, da se morajo takoj izpustiti vsi Venizelosovi pristaši. — Grška je sicer to obljubila, toda ni določila časa. Zato zavezniki ne bodo prenehali prej z blokado, dokler Grška ne izpolni vseh zavezniških zahtev.

Pošiljateljem denarja.

Še vedno se lahko denar pošlje v staro domovino **po brezžičnem brzojavu** in potom pošte, toda sprejemamo ga le pod pogojem, da se vsled vojne mogoče izplača z zamudo.

Denar ne bo v nobenem slučaju izgubljen, ampak nastati zamorejo le zamude.

Po brezžičnem brzojavu se zamore poslati le okrogle zneske po sto, na primer 100, 200, 300, 400, 500, 600 in tako dalje do deset tisoč kron. Za brzojavne stroške je najboljše, da se nam pošlje $4 za vsak naslov; ako bode kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj, oziroma pisali za primanjkljaj.

Z ozirom na sedanje razmere, ker se veljava denarja skoraj vsak dan izpremeni, nam je nemogoče za oddaljene kraje priobčevati natančne cene denarja, ter bodemo od zdaj naprej do preklica računali krone po ceni, kakor bode naznanjena v listu "Glas Naroda" isti dan, ko nam dospe v roke denar, mogoče tudi po nižji ceni, za slučaj, da bi razmere nanesle tako.

Kdor želi, da se izplačilo izvrši po **brezžičnem brzojavu,** naj pripomni na denarni nakaznici "pošlje naj se brzojavno".

CENE:

K: 10.00	1.50	K: 120.00	15.60
K: 15.00	2.15	K: 130.00	16.90
K: 20.00	2.75	K: 140.00	18.20
K: 25.00	3.40	K: 150.00	19.50
K: 30.00	4.05	K: 160.00	20.80
K: 35.00	4.70	K: 170.00	22.10
K: 40.00	5.35	K: 180.00	23.40
K: 45.00	6.00	K: 190.00	24.70
K: 50.00	6.65	K: 200.00	26.00
K: 55.00	7.25	K: 250.00	32.50
K: 60.00	7.90	K: 300.00	39.00
K: 65.00	8.55	K: 350.00	45.50
K: 70.00	9.20	K: 400.00	52.00
K: 75.00	9.85	K: 500.00	65.00
K: 80.00	10.50	K: 600.00	78.00
K: 85.00	11.15	K: 700.00	91.00
K: 90.00	11.80	K: 800.00	104.00
K: 100.00	13.00	K: 900.00	117.00
K: 110.00	14.30	K: 1000.00	129.00

TVRDKA FRANK SAKER,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Strašne eksplozije v tovarnah za municijo.

VEČ STO LJUDI BREZ STREHE. — NIKDO UBIT. — NA MILJONE ŠKODE. — MUNICIJA JE BILA NAMENJENA RUSKI VLADI. — MNOGO MRTVIH IN RANJENIH V HASKELL, N. J. — EKSPLODIRALO JE ŠTIRIŠTOTISOČ FUNTOV SMODNIKA. — DELAVSKA STANOVANJE V RAZVALINAH. — PRAVIJO, DA ZNAŠA POVZROČENA ŠKODA SEDEMNAJST MLJONOV DOLARJEV.

Včeraj smo na kratko poročali o veliki eksploziji, ki se je dogodila v municijski tovarni blizu mesta Kingsland, N. J., prevčerajšnjim, 11. jan., popoldne o pol štirih. Razstrelba je bila še večja in strašnejša kot ona 30. julija na Black Tom Islandu.

Od vseh 40-tih tovarniških poslopij je po predvčerajšnji eksploziji ostal le kup razvalin. Dobro, da je municijsko skladišče precej oddaljeno od tovarne.

Skozi štiri ure so se slišale hitro vrsteče se eksplozije. Zdelo se je, kakor bi bila v obližju velika bitka, kakor kako bombardiranje, v katerem se je razletelo nad pol miljona tripalčnih patron. Eksplodirali so tudi šrapneli in krogle vsakega kalibra. Municija je bila namenjena za Rusijo.

Ostanki izstrelkov so leteli okrog kakor bi deževalo. Ljudje so bežali iz svojih stanovanj na bližnje griče in so se vrnili šele okoli polnoči, ko je ogenj ponehal. Mnoge hiše pa so bile tako poškodovane, da niso več za stanovanje.

V okolici več milj je povzročila eksplozija strah in grozo, tako da mnogo ljudij od prestanega strahu ni moglo spati celo noč; še danes hodijo nekateri okoli kot bi bili omamljeni.

Okoli polnoči je bil ogenj pogašen, toda pod razvalinami je še vedno tlelo in sem pa tam se je slišala zopet eksplozija granat, vsled česar je bilo nevarno približati se pogorišču.

Izstrelki so leteli na vse kraje in so padali na okoli stoječa poslopja. Večkrat je tak izstrelek predrl streho, strop in tla ter se zaril v kleti v zemljo. Ni bilo niti ene velike eksplozije, ampak brez števila malih zaporednih eksplozij.

Ogenj se je pričel v poslopju št. 30, kjer je več sto ljudij čistilo in poliralo prazne patrone. Pri tem delu so rabili alkohol in gazolin. Stroje goni kakor drugod tudi tu elektrika. Nekdo trdi, da je počila električna svetilka in je žareča žica pala v posodo, kjer je bil alkohol; drugi zopet trdi, da je videl, kako je iz stroja skočila iskra, ki je povzročila prvo eksplozijo. Vsi pa se strinjajo v domnevanju, da je nekdo, ko se je ogenj z vodo, kar je dalo povod, posoda z alkoholom vnela, polil da se je ogenj tem hitreje razširil. Ogenj se je z nevrjetno naglico razširil in vsakdo je takoj spoznal veliko nevarnost ter bežal proti izhodu. Piščalka je takoj dala znamenje za ogenj in tovarniška požarna bramba je bila takoj na mestu, toda storiti ni mogla ničesar, kajti vodne cevi so bile zamrznjene in tudi pritisk vode ni bil dovolj močan. Goreči alkohol pa je razširjal tako vročino, da se ognjegasci niso mogli približati ognju.

Ko je bilo dano splošno znamenje za ogenj, tedaj je naenkrat vdrlo proti izhodu 1400 delavcev, ki so bili zaposleni v tovarni. Nekateri si niso niti vzeli časa, da bi šli do vrat, temveč so preplezali 14 čevljev visok zid ter so se splazili skozi žično ograjo. Onstran obzidja so bili stražniki, kateri so, kakor nekateri trdijo, poskušali delavce goniti nazaj. Drugi pa zopet pravijo, da so samo hoteli pokazati boljšo pot za beg.

Nekateri so bežali tudi preko slanega močvirja, kjer so padali v jame, napolnjene z vodo, in so jih potem prenesli v bolnišnice.

Kot čudež pa se mora zdeti vsakemu, da ni nikdo izgubil življenja. Škoda na poslopjih in na materijalu znaša do pet miljonov dolarjev.

Sinoči (12. januarja) o pol desetih je nastala v Dupontovih skladiščih za smodnik pri Haskell, N. J., eksplozija, ki je razrušila del naprav. 400 tisoč funtov smodnika je bilo uničenih. Koliko je mrtvih, se ne ve še natančno. Nekateri pravijo, da 12, drugi zopet 21. To je že tretja razstrelba v tej tovarni od septembra in je od vseh najhujša.

Razvaline v Kingsland se še niso razkadile in ohladile, ko je zopet nova razstrelba potresla državo New Jersey. Kakih pet minut čez pol desetih so se slišale prve tri razstrelbe, in sicer v oddelku, kjer se smodnik meša. Od tu je ogenj takoj posegel po prvem skladišču in nato po drugem in tretjem. Vnele so se tudi naprave na drugi strani potoka Wanaque in v kratkem času so bile vse naprave v ognju.

Vničenih je mnogo delavskih hiš, ki so bile v polkrogu okoli tovarne. Stene so vdrte, kakor bi bile iz papirja. Koliko ljudij je ubitih, v teh hišah, se še ne ve.

Tri milje okrog ni ostala niti ena šipa cela in po cesti je bilo svetlo, da si lahko bral časopis.

Zmešnjava je zavladala med delavskimi ženami, ki so kot brez uma tekle proti tovarni takoj po prvi razstrelbi. Ko pa so prišle že blizu, so jim stražniki zastavili pot. Besne so se vrgle nanje, da bi si s silo priborile pot.

Ambulance so prihitele v zadostnem številu, toda niso dolgo imele kaj opraviti, kajti vse naprave so bile kot peč in nikdo se ni mogel približati ognju.

Okolica je opustošena in izgleda, kot bi bila divjala velika bitka. Okoli tovarne so porušena poslopja in več milj naokoli je polje pokrito s praznimi patronami, železnimi kosi, in napol ogorelimi predmeti vsake vrste.

Škodo cenijo na 17 miljonov dolarjev.

Nove slovenske knjige!

Kaj se vse dogaja v ljubljanski deželni bolnišnici. — Izpoved očividca. — Strašne razmere.

Pre par meseci se je vrnila v Ameriko neka Slovenka, ki je bila skoraj celo leto bolniška strežnica v ljubljanski deželni bolnišnici. — V službo je stopila takoj ko je izbruhnila vojna in je bila navzoča, ko so pripeljali prve ranjence v Ljubljano. Svojo težavno službo je izvrševala skoraj neprenehoma noč in dan. Slovenski listi v Ameriki so navezani samo na poročila raznih angleških in ameriških listov. — Ta poročila so dobra kar se tiče splošnosti, glede raznih podrobnosti posebno pa glede razmer v starem kraju, se ne moremo veliko zanesti nanje.

Ko se je vrnila omenjena Slovenka v Ameriko, je povedala uredništvu našega lista kar je v ljubljanski bolnišnici videla, slišala in doživela. — Uredništvo je priobčilo vse njeno razmotrivanje v Koledarju za leto 1917.

Rojaki, sezite po njem, dokler ga je še kaj v zalogi! — Razen tega obsega tudi nebroj drugih člankov, lepih povesti in slik.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President, LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00	Za pol leta za mesto New York..	2.00
Za pol leta	1.50	Za Evropo za vse leto	4.50
Za celo leto za mesto New York..	4.00	Za Evropo za pol leta	2.50
		Za Evropo za četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

ED. SCHULTESS, - PREDSEDNIK, FELIX CALONDER, PODPREDSEDNIK ŠVICARSKE REPUBLIKE.

Važna točka.

Najvažnejši odstavek, ki ga vsebuje zavezniški odgovor na predsednikovo noto, se glasi:

— Ves civilizirani svet pa ve, da v prvi vrsti zahtevajo zavezniki zopetno oživotvorenje Belgije, Srbije in Črne Gore ter tudi vojno odškodnino, ki pripada tem deželam.

Nadalje vstrajajo pri zahtevi, da se izprazni zasedeno ozemlje v Franciji, Rusiji in Rumunski, in sicer s pravičnim odškodovanjem.

Zahtevajo reorganizacijo Evrope, ki bi bila zajamčena s stalnimi vladami ter temeljila tako na spoštovanju različnih narodov kakor tudi na popolni prostoti narodno- gospodarskega razvoja, po katerem hrepene vsi narodi, veliki ali majhni.

Zavezniki zahtevajo tudi teritorialne sklepe in mednarodne dogovore, ki bi primerno zajamčili teritorialno in morsko fronto proti neupravičenim napadom.

Zahtevajo povrnitev provinc ali ozemlj, katere so je v preteklosti iztrgali iz rok zaveznikov s silo ali proti volji dotičnega prebivalstva.

Zahtevajo **osvobojenje Italjanov, Slovanov, Rumunov in Čeho-Slovakov izpod tujega jarma.**

Oproščenje narodov, podvrženih krvavemu tiranstvu Turčinov in izgon otomanskega cesarstva iz Evrope. —

V tem odgovoru zaveznikov na poslanico predsednika Wilsona tiči prav toliko hinavščine kot navidezne nevednosti.

Vlade zavezniških držav poznajo precej natančno razmere, ki vladajo po evropskih državah in če jih niso poznale pred vojno, so imele zdaj tekom vojne dosti časa in prilike, da so se vsestransko informirale ter dobile vpogled v dejanski položaj.

To velja prav posebno glede raznih manjših narodov, ki so bili dozdaj podložni tej ali oni tuji vladi in ki niso nikdar poznali prave svobode.

Smola za zaveznike pa je, da morajo zastopati interese ter obljubljati različnim narodom, ki se med seboj črtijo in ki se bore za različna ozemlja, o katerih trdijo, da so njih narodna last.

Vzemimo le stavek, da hočejo zavezniki oprostiti Italjane in Slovane.

Pod tem mislijo najbrže Hrvate in Slovence, kajti angleški pojem "Slavs" je istoveten z našim imenom Slovani.

Italjane osvobajati izpod tujega jarma je največja ironija, ki si jo moremo misliti.

Italjani so imeli v Avstriji veliko več pravic kakor pa v Italiji sami.

V Avstriji je že tako delač prišlo, da so zaprli Slovenca, katerega je Italjan napadel na cesti.

Italjanska vlada si je začetkom vojne zadala cilj — osvoboditi v tej vojni Italjane, prebivajoče na Tirolskem, Primorskem, Istriji, Dalmaciji in na Dalmatinskem otočju. —

To se pravi dobiti pod svojo marelo vse ozemlje, na katerem prebiva ta uboga zatirana raja.

Laška vlada pravi, da so na Primorskem, v Istriji in Dalmaciji Italjani deloma po rodu, deloma po čustvovanju. Slovencev in Hrvatov sploh nič ne omenja.

Zavezniki ji verujejo, oziroma ji bodo verovali, čeravno bodo od marsikje slišali, da to ni res.

Lep cilj so si postavili zavezniki.

Vsi mali narodi jim bodo lahko hvaležni, če ga bodo izvedli.

Samo Slovenci s Hrvati vred ne bomo mogli biti zadovoljni s tem osvobojenjem.

Kakorhitro dobe Italjani, kar zahtevajo, bo razdeljen slovensko-hrvaški narod v dva dela.

Žilavemu življenju slovensko-hrvaškega naroda bo zadan hud udarec, ki bo zanj najbrže usodepoln.

—k.

Napačni rumunski obrambni načrt.

"Sera" poroča: — Rumunska armada šteje po velikih izgubah le še 300,000 mož. Rumunski obrambni načrt je računal z direktnim napadom na Bukarešt, a se je zaračunal.

Dopis.

Richwood, W. Va. — Ker se nikdo ne oglasi iz te naše naselbine, zato sem se namenil jaz opisati tukajšnje razmere. Naša naselbina stoji na najvišjem mestu celega sveta (malo ste se zmotili, opured.), če ne na najvišjem, pa vsaj tako visoko nad morsko gladino, kakor je Snežnik ali pa Triglav. Pred kratkim smo vstanovili novo podporno društvo, katero spada k S. N. P. J. Seveda, kakor povsod, so se tudi tukaj dobili nekateri, ki bi bili radi videli, da bi se bilo vse razkopalo, toda njihova pobožna želja se jim ni izpolnila. Skoraj bi bil pozabil na najbolj važno stvar. Povišali so nam namreč plačo, kar je vredno, da vi, gospod urednik, zapišete v zgodovinsko knjigo, ako jo imate, da, ako bi kedaj kdo prišel vprašat, ako je bila tukaj kedaj povišana plača, bodete lahko povedali, da se je to zgodilo 15. decembra 1916. Povišali so za 5¢ pri toni, navadnim delavcem pa po poldrugi cent na uro. Ker delamo 10 ur na dan, lahko vsak izračuna, koliko pride na dan. Delamo vsak dan. — Rudolf Ivančič.

Pismo iz stare domovine.

Prijateljica našega lista nam je poslala sledeče pismo iz starega kraja:

Nestopljavas pri Semiču,
8. nov. 1916.

Draga sestra!

Veseli me, da Vam dobro gre in se nimate kaj pritoževati. Mi pa bi imeli kaj potožiti, a kaj, ko nam nič ne pomaga; moramo samo trpeti in poslušati, da še kaj hujšega ne pride. Upamo pa, da bomo vse to prestali, samo da nam Bog da zdravje. Dozdaj smo še vedno zdravi, le ate so bili v avgustu bolni, zdaj so pa zopet malo boljši. Za vse je hudo, za bolnika pa še posebno, ker se v tem času niti za denar ne dobi, kar bi kdo hotel. Posebno mesa se dobi le redkokedaj; tudi kave in sladkorja ne smemo porabiti, kolikor bi hoteli. Moke smemo na mesec tudi samo toliko porabiti, kolikor nam je odločeno. Krompir je do zdaj prost, za naprej pa ne vem, kako bo; gotovo bo tudi ta pretehtan.

Letošnji pridelek je bil nekako srednji. Ker je bila huda suša, nismo mislili, da bi še toliko pridelali, kakor smo. Vinski pridelek je bil dober in tudi cena je bila dobra; zdaj ga prodajajo liter po 2 K 50 vin. S tem, kar smo pridelali, bi že izhajali, a kaj nam to pomaga, ko pa moramo tudi vse druge stvari še dražje plačati.

Drugega posebnega Ti nimam kaj pisati.

Iskreno Te pozdravlja
Tvoja sestra
Zala.

Kovinske piščali orgelj zaplenjene.

Berlin, Nemčija, 12. januarja. Nemški cesar je izdal naredbo, vsled katere se mrajo oddati vojaškim oblastim vse konvinske piščali pri cerkvenih orgljah.

ROJAKI IN ROJAKINJE!

Ako hočete dobrega čtiva, dnevnih vesti, pouka in šale, se predplačajte na prvi slovenski dnevnik v Ameriki, "Glas Naroda", 82 Cortlandt St., New York, N.Y. Stane samo tri dolarje za vse leto.

V varstvo človeških življenj.

Nek kapitan na Danskem je iznajdel za rešitev potnikov na ponesrečenih ladjah nekako votlo kroglo, v kateri ima prostora več potnikov, in ki se nikakor ne more potopiti. Kakor hitro se ladja potopi, plava krogla na vodi.

Pred nedavnem so na Danskem preizkusili to kroglo. Vrgli so jo raz 12 čevljev visok oder v vodo. Krogla se je potopila, a takoj je zopet prišla na površje. Opremiti jo je mogoče z jadrami ali vesli.

Ta krogla ima v premeru osem čevljev, visoka je šest čevljev in ima praznine 265 kubičnih čevljev. S 25 osebami, živili in vodo se je pogreznila krogla za 23 palcev.

Trije mornarji naj bi opravljali službo v taki krogli. Kakor hitro plava, odpre eden mornarjev zaklopnico in ventilator v podobi diamika, ki služi tudi za jambor jadru.

Drugi rešilni načrt je splav, katerega naj bi gonil bencinov motor in ki bi mogel voziti z naglico 20 do 30 vozlov. V petih minutah bi ga bilo mogoče spustiti na vodo.

Še pri vsaki ladijski katastrofi se je izkazalo, da je v takih slučajih nujno potrebna svetla luč, da označi na pomoč prihitelim ladjam mesto katastrofe in da more dobiti splavljene rešilne čolne.

Znamenja za silo in rakete, katere spuščajo s ponesrečenih ladij, imajo vrednost le toliko časa, dokler se ladja ne potopi. Potem pa vlada tema nam mestom nesreče.

Zato so tudi že predlagali, da naj ima vsaka ladja na krovu napravo za znamenja, ki se ne more potopiti, ampak sveti še 24 ur potem. Ponoči sveti daleč naokoli, podnevi pa daje znamenja z dimom.

John Roper je dobil nagrado v znesku $20,000 za iznajdbe železnih rešilnih ladij, ki so nameščene na mestu sedanjih mostičev na krovu in ki splavajo po vodi, kakor hitro se potopi ladja. Razun tega je konstruiral omenjeni iznajditelj jeklene splave, katere je prav lahko nadomestiti na krovu parnikev. Trije taki bi zadovali za rešitev vseh potnikov kateregakoli današnjih največjih potniških parnikov. Stroški za vsak tak splav znašajo okoli $2000. Splaviti jih je mogoče v 45 sekundah.

Nova vrsta "nepotopljive ladje" je ladja z dvojnim dnom. Spodnje dno se v slučaju katastrofe loči in potopi, medtem ko plava gorenji del ladje z ljudmi in najvrednejšim tovorom na vodi. Ta načrt je napravil neki mornar, v Brooklynu, ki je služil svoječasno na ponesrečenem bremenskem parniku "Elbe".

Na poveljniškem mostiču bi zadostoval en sam prijem na posebni pripravi, da bi se ločilo poškodovano dolenje dno od gorenjega in se potopilo. Oba dela ladje vežejo jeklene vezi, ki bi se pa najbrže že pri trčenju toliko zrahljale, da bi se poškodovani del takoj potopil. V slučaju katastrofe bi poklical kapitan v dolenjih prostorih se nahajajoče moštvo v gornji del in potem bi mogel potopiti v malo minutah poškodovano spodnje dno, če ga nikakor ne bi bilo mogoče rešiti.

Načrt omenjenega mornarja so preizkusili na devet čevljev dolgem modelu in se je baje izborno obnesel.

Zanimiva je iznajdba kapitana angleške mornarice Evansa, ki je konstruiral tridelno ladjo, tako da bi mogli dve ladji obdržati vse tri na vodi, ako bi bila ena teh poškodovana. Ladje so oddaljene druga od druge 20 čevljev. Po tem sistemu konstruirano dvodelno ladjo so že preizkusili, in to z zadovoljivim uspehom.

Še bolj bi se pa obnesel načrt, da plovejo prekoatlantski parniki po dva in dva skupaj, tako da bi mogla prihiteti v slučaju potrebe drug drugemu na pomoč. S tem bi bila nevarnost velike izgube človeških življenj pri ladijskih katastrofah odpravljena.

Velik napredek v tehniki ladjedelstva je vsekakor nameščenje takozvanih neprodirnih oddelkov. Ako so ti oddelki ob času trčenja ali na drug način nastali nesreči dobro zatvorjeni, je skoraj izključeno, da bi se ladja potopila. Novejši parniki so vsi opremljeni s takimi neprodirnimi oddelki in je tedaj sedanje čase s takimi ladjami še najvarnejše potovati.

Maloruske narodne pesmi.

Tuli veter, tuli silno,
da vse drevje poka,
oj, kako srce boli me,
oj, kak duša joka.

Leto le gubim za letom
v gorju vse brez kraja,
in šele v potokih solz se
malo bol raztaja.

Ne pomore jok do sreče,
no za srce lek je,
kdor pa sreče malo užil je,
ne pozabi v vek je.

So ljudje, ki zdi velika
se jim moja sreča —
travica li res je srečna,
v polju tam stoječa? —

Oj, tam v polju golem pesku
brez rose v vročini —
težko brez ljubimca biti,
težko je v tujini.

Če ni ljubčka, ni veselja,
mi ves svet je ječa,
če ni ljubčka, ni pokoja,
mi vsa proč je sreča.

Kje si, dragi, črnooki,
kje si, odgovori!
In da vidiš, kak žalujem,
dolgo pot sem stori!

Res, h komu naj se obrnem,
tožim o izgubi.
ko ni onega zdaj tukaj,
ki tako me ljubi.

Rada k tebi bi zletela,
ali kje bom krila vzela?
A brez tebe hiram,
hiram in umiram.

Ej, poslala me je mati
žito žeti sem v kraj gorati,
jaz pa žita nisem žela,
ampak v brazdo spat sem sela.
In prišli so drugi žet sem.
V strahu se zbudi Kulina:
Pokošena je dolina.
Čez obrvi njene črne
pokosili vse so zrnje.
so čez njene svetle lasce
pokosili vse prelasce.
in čez bele njene roke
vse dolinice široke;
so čez prsi njene bele
kose zadnjikrat zapele.
Vse so kosci pokosili
in Kulino poljubili.

Kaj gre brez pogona?
Kaj sveti brez zažiga?
Kaj peče brez žrjavice?
Kaj živi brez družine?
Čoln gre brez pogona,
mesec sveti brez zažiga,
solnce peče brez žrjavice.
Kozak živi brez družine...

Zakon o pomožni službeni dolžnosti v nemškem državnem zboru sprejet.

Berlin, Nemčija, 11. januarja. — Zbornica je prešla danes v tretje branje zakona o pomožni suižbeni dolžnosti. Po živahni debati je bil zakon z veliko večino sprejet. Za zakon je glasovalo 235 poslancev, proti pa 19, in sicer poslanci soc. demokratične delavske skupine.

POZOR, FARMARJI!

Iščem v najem ali nakup dobro urejeno farmo od 80—150 akrov. Živino ter druge potrebščine bi dobavil sam. Ponudbe z navedbo plačilnih pogojev, najemnine ter opisom farme kakor tudi tržnih razmer, pošljite na:

Jno. F. Perko,
1430 Carnegie Building,
Pittsburgh, Pa.

Severov Almanah za Slovence

za leto 1917 je sedaj gotov. Vprašajte vašega lekarnarja zanj, dobite ga zastonj. Ako ga on nima, pišite nam.

Kašelj

je navadno eden najbolj nadležnih pojavov vnetja sapnika, krčevite davice in influence. Da ustavite ta kašelj in da splošno odpomorete bolezni, vživajte

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardsko Olje) je domač liniment za omejitev bolečin, ki nastanejo vsled prehlada, revmatizma in vnetja. Cena: 25 in 50 centov.

SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS

(SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA).

Otroci, kakor tudi odraščeni smejo vživati to zdravilo, da, celo najmanjši otroci bodo popolnoma deležni njegove dobrote. Rabite je proti kašlju, prehladu, hripavosti, pri nedifterično bolnem vratu, proti bronhialnem kašlju, krčevitem kašlju in kašlju sploh, kakor tudi pri influenci.

Cena: 25 in 50 centov.

Vprašajte za Severova Zdravila v vaši lekarni. Izognite se ponaredb, s tem da vedno zahtevate pristna Severova zdravila. Ako jih ne morete dobiti v vaši lekarni, jih naročite naravnost od

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Za smeh in kratek čas.

Vrnil mu je.

Mirovni sodnik nekega majhnega mesta v državi Missouri in nek zagovornik se že dalj časa nista mogla. Pri neki razpravi je sodnik baš izrazil svoje mnenje o slučaju, ko je zarigal zunaj na cesti osel. Sodnik je prekinil svoj govor in vprašal:

"Kaj je bilo to?"

"Odmev vašega glasu, gospod sodnik", ga je zafrknil odvetnik.

Sodnik se je delal, kakor ne bi občutil te pušice, ter je končal svoj govor. Slučaj pa je hotel, da je sredi odvetnikovih izvajanj osel zopet zarigal.

"Počakajte, gospod zagovornik", je pripomnil sodnik, "vedno drug za drugim!"

Njegova zmota.

Božja služba je bila končana in na poti domov je rekel nek goreč vernik svoji ženi:

"Na poti v cerkev sem našel hlačni gumb in ga vtaknil v žep, v katerem imam navadno drobiž. Ravno četrtdolarski novec sem imel pri sebi."

"Kako neprevidno!" je pripomnila pobožna soproga. "In sedaj si pometoma vrgel gumb v pušico."

"Ne — to je ravno, kar me tako jezi; četrtdolarski novec sem vrgel notri!"

Rumena nevarnost.

Baron Uchida, ki je bil ket japonski poslanik v Washingtonu, je večkrat prav rad pripovedoval razgovor dveh dam, katerega je slišal tekom svojega bivanja v zveznem glavnem mestu.

"Te Japonce bi morali izgnati iz dežele", je rekla prva dama. "Komaj pridejo ti rumeni mladeniči sem, da študirajo na naših vseučiliščih, pa že začnejo slepariti."

"Da sleparijo?" je vprašala druga v največjem začudenju.

"Gotovo! Učenine plačajo za enega, učijo se za dva in končno vedo za tri!"

Zaletel se je.

Sodnik je imel težave z izbero porotnikov. Vprašal je bližnjega porotniškega kandidata:

"Ali ne morete iz kateregakoli vzroka nepristransko soditi nad obtožencem?"

"Da, že njegov obraz govori za krivdo", je odgovoril in pokazal na moža, ki je sedel odločen od drugih.

"Toda, človeče, to je vendar državni pravdnik!"

Celo po telefonu.

V North Carolini se je nek mož dal ločiti od svoje žene, poleg katere je vzdržal sedem dolgih let. Tekom tega časa je moral spoznati, da ne spada k slabejšemu, ampak močnejšemu spolu — vsaj kolikor se tiče njega — in končno, ko mu je bilo večnega prepira in pretepa že preveč, je pobegnil od nje in dobil službi na sedem milj oddaljeni farmi.

Nekega dne ga je poklical njegov delodajalec s polja ter mu rekel, da želi nekdo govoriti z njim po telefonu, najbrže njegova žena. Mož se v taki razdalji svoje žene seveda ni bal in je takoj odšel v hišo.

Ker pa ni bil vajen ravnati s telefonom, je nekam okorno vzel slušalnik v roko. Komaj ga je pritisnil ob uho, je udarila strela v telefonsko napeljavo, da ga je vrglo z vso silo ob tleh.

Pobral se je, na vso moč začuden, po strani pogledal telefon in rekel:

"Vrag naj me vzame, če ni bila res ona!"

Tehtna oseba.

Bivši predsednik William Howard Taft, eden najtežjih mož svoje dobe, je bil nekdaj gost pri prijatelju, katerega hiša in pohištvo ni bila pripravljena za ta izjemni slučaj. Ako je hodil gospod Taft po sobi, se je tresla vsa hiša. Zvečer, ko se je vlegel v posteljo, je naenkrat zaškripalo in Taft je ležal z blazino vred na tleh.

Prijatelj je na ropot takoj prihitel in vprašal, kaj se je zgodilo in s čim more postreči.

"O, hvala, vse je v redu. Opozorim vas pa na nekaj: ako me jutri zjutraj ne najdete v sobi me blagovolite iskati v kleti."

Res čudno, zakaj?

Nekoč je moral prehoditi škof Rowe v neki iztočnih držav prav dolgo pot do cerkve. Meseca avgusta je bilo, dan soparen, in tako je bil škof po kaki polurni hoji zelo oveseljen, da je prišel za njim voz in ga je voznik povabil, naj prisede. Škof ni bil v duhovniški obleki in po več kakor polurnem potovanju ni bilo mogoče sklepati iz njegove zunanjosti poklica.

Voz je zavil v gozd in tu se je zdelo božjemu možu potrebno, da začne z voznikom pobožen razgovor. Kar naenkrat je začel svečano:

"Mladi mož, ali ste pripravljeni na smrt?"

"Veste", je pripovedoval škof kasneje, "komaj sem izgovoril te besede, je voznik zakričal, izpustil vajeti, skočil doli in izginil, predno sem se zavedel, kaj se je zgodilo. Še dandanes ne vem, kaj ga je napotilo do tega."

Med tovariši.

A: "Veš kaj? Opustil sem živinozdravništvo."

B: "Tako? Sedaj lahko pristopiš k društvu za varstvo živali!"

Iščem sorodnike FRANKA, ANO in ALOJZIJA GRUBAR. Doma so iz Št. Jerneja na Dolenjskem in se nahajajo nekje v New Yorku. Če kdo ve za njih naslov, prosim, naj ga mi naznani, ali naj se pa sami javijo. — Anton Brdik, Box 161, Bessemer, Pa. (13-16—1)

POZIV.

Tempotom pozivljam Franka Severa in Johna Martinšeka, podomače Škrbina, da se mi oglasita vsaj do 1. februarja, če ne, bom pa na tem mestu objavila, zakaj ju iščem.

Mary Ohlin,
Box 117. Camonsburg, Pa.

Rad bi izvedel za naslov svojih dveh bratov JOSIPA in ANTONA ZEVNIK. Doma sta iz Velike vasi, fara Leskovec pri Krškem na Dolenjskem. Anton mi je pisal še leta 1913 zadnje pismo iz Chhicaga, Ill., in zdaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za katerega izmed mojih bratov, da mi naznani njegov naslov, ali naj se pa sama javita svojemu bratu. — Frank Zevnik, Box 218, Wyand, Pa. (13-16—1)

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Proč z Balkana!

Iz poročil, ki so prihajala s zavezniške konference, ki se je vršila pred kratkim v Rimu, je razvidno, da bodo zavezniki vprizorili na balkanski fronti še eno ofenzivo in da bodo poskušali z vso silo navaliti z Balkana na Avstrijo in Nemčijo. — "Londonski "New Statesmann" je priobčil zanimiv članek "Na kateri fronti naj koncentriramo?", katerega podajamo v naslednjem:

V Angliji kakor tudi v Franciji vladajo že izza leta 1915 med dvema šolama strategov, "vzhodnimi" in "zapadnimi" razni večji in manjši nesporazumi.

Takoj koncem leta 1914, ko so Srbi premagali drugo avstrijsko invazijsko armado, je general Castenau predlagal, naj se pošlje veliko ekspedicijo preko Soluna in Srbije v Ogrsko.

Ta njegov predlog so odklonili.

Vse čete, ki jih je imela Francija na razpolago, so uporabili zatem v uspešni ofenzivi v Champagne. Takozvani "zahodni stratégi" so se zavzemali za ekspedicijo proti Dardanelam.

In njihov predlog je prodrl.

Glavni povod tej ofenzivi sta dala Churchill in ruska vlada.

Lord Kitchener in lord Fisher sta mu nasprotovala, in tudi Francozi niso bili nič kaj zadovoljni s to idejo.

Ideja je pa kljub temu zmagala. Pri tej ekspediciji so se vpriič pojavile silne transportne težkoče. Še predno se je pa ekspedicija čisto izjalovila, so se začeli pripravljati na drugo — na ekspedicijo proti Macedoniji, ki naj bi imela svoje izhodišče v Solunu. Ta ekspedicija je bila francoskega izvora, in jo je Briand najbolj zagovarjal.

Morska pot iz Southmaptona v Solun znaša približno tritisoč milj.

Potemtakem je petindvajsetkrat večja kot je razdalja med Southmaptonom in Havre, oziroma osemdesetkrat večja kot med Folestone in Boulogne.

Transport za vsakega vojaka v Macedonijo nas je stal dvadesetkrat več kot je stal Francoze transport vsakega angleškega vojaka iz Anglije v Francijo.

General Sarrail je predlagal, naj se mu pošlje še pol miljona vojakov.

Vsakdo lahko ve, kako strašni stroški bi bili zvezani s to pošiljatvijo. Ker ne dobimo dovolj žita iz Amerike, ga moramo izvažati iz Avstralije.

Iz Anglije v Macedonijo je skoraj ravno toliko kot je iz Anglije v Severno Ameriko.

To je dolga pot in za take transporte je treba šteti mno veliko denarja. Pomisliti je treba tudi to, da je Sredozemsko morje veliko bolj pripravno za delovanje nemških podmorskih čolnov kot je naprimer Atlantiški ocean.

Vsled tega moramo posvetiti vso svojo pozornost zapadni fronti. Ako bomo zmagali na zapadni fronti, bomo z lahkoto zmagali tudi drugod.

Spalnica Franca Jožefa I.

Neki duhovnik iz Avgustineja na Dunaju, ki je opravljal molitvene ure ob mrtvem cesarju, opisuje cesarjeve sobane tako-le:

— V spalnici visi nad posteljo velika slika cesarice Elizabete, — zraven dražestne glavice otrok nadvojvodinje Marije Valerije. Poleg postelje je nočna omarica s svetilko, zraven klečalnik, na katerem je cesar opravljal svoje molitve. Na klečalniku je sv. razpelo z napisom:

"Mojemu dragemu Francku v spomin na srečni dan njegovega prvega sv. obhajila, katero je prejel skupaj s svojimi starši, poklanja njegov iskreno ljubeči oče Franc. Dne 30. aprila 1842."

Nad klečalnikom sta dve tablici z molitvami, nad njima kopija slike "Marija z nagnjeno glavo" z napisom:

"Avstrijsko hišo bom vedno varovala s svojo priprošnjo ter njeno moč in veličanstvo ohranila in povzdignila, dokler bo vztrajala v bogoljubnosti in pobožnosti do mene. Besede preblažene Device cesarju Ferdinandu II. na orig. sliki."

Na steni nasproti postelji je velika Richterjeva slika, ki predstavlja cesarjeviča Rudolfa v uniformi artilerijskega polkovnika na črnem konju, zraven druga dva portreta, ki ju je slikal Vastaghi l. 1898, kakor tudi majhna slika cesarjeve sestre, nadvojvodinje Ane, na smrtni postelji.

V kotu stoji španska stena okrašena z Marijinimi slikami in zlatim napisom:

"Bog ohrani — našega cesarja — Avstrijo".

V cesarjevi delavnici je druga slika cesarjeviča Rudolfa iz njegovih mlajših let, spodaj napis:

"Njegova cesarska in kraljeva Visost prestolonaslednik Rudolf na lipiškem žrebcu Napolitano v ločnem skoku, salutira Njegovemu Veličanstvu Najvišjemu svojemu presvetlemu gospodu očetu dne 19. decembra 1870."

V Venizelosovi hiši.

20 oboroženih Krečanov se je zabarikadiralo v Venizelosovi hiši, odkoder so streljali na vsakogar, ki se jim je hotel približati. Vojni minister je ukazal postaviti proti njim strojne puške ter jih je pozval naj se udajo, kar so končno storili. Prepeljani so bili v parlament, kjer se nahaja sedaj vojna jetnišnica. Na ulicah jih je občinstvo skoraj ubilo.

General Kallaros poroča:

V bojih 1. dec. je bilo ubitih oziroma ranjenih 29 grških vojakov, med njimi 3 častniki; na francoski strani je bilo ubitih 47 pomorščakov, med njimi 3 častniki, 89 pa ranjenih.

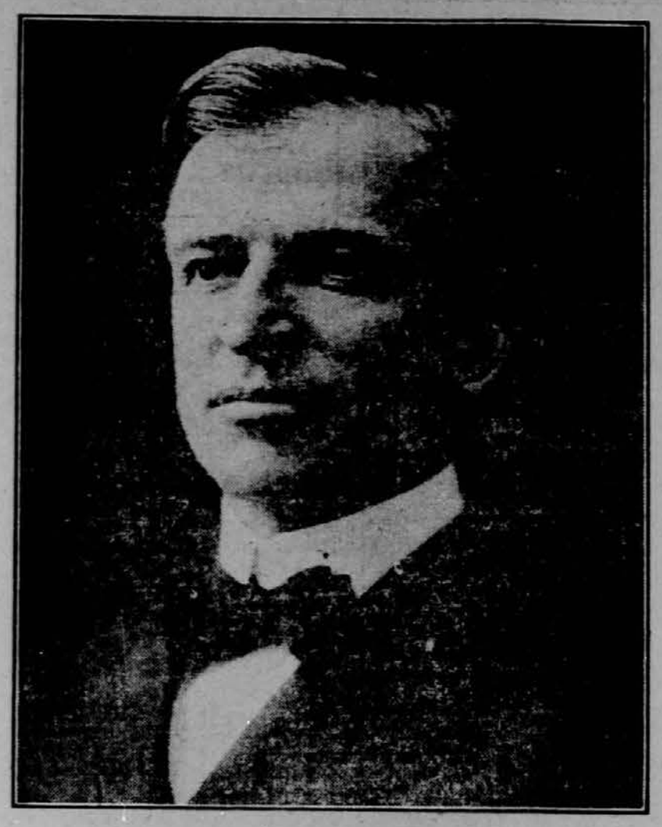

HOWARD SUTHERLAND, SENATOR DRŽ. WEST VIRGINIJE.

Od vsepovsod.

PORAZ SPORAZUMA V ATENAH.

Haag, 9. decembra. — "Morningpost" poroča iz Aten:

— Boji minulega tedna so prinesli velike izgube na moštvu in na ugledu, kajti Francozi in Italjani so izgubili nad 300 mrtvih in ranjenih. Čemu osvajati prazne arzenale, ker je vendar znano, da je skoro ves vojni materijal grške armade bil prepeljan v notranjost dežele? Poleg tega je dognano, da imajo Atene razun rednih čet še 40.000 rezervistov, proti katerim so izkrcane čete nezadostne. Če se že sklenejo resne operacije, jih je treba z zadostnimi sredstvi izvesti. Tako je pa sedaj sporazum doživel politični in vojaški poraz.

BOJI V MACEDONIJI.

Bolgarsko uradno poročilo, 5. decembra:

— Pri Bitolju boji med patruljami. V ovinku Črne je mirno. Vzhodno Črne živahen topovski ogenj. V dolini Moglenice slabejši sovražni napadi pri Bahovu in Monte ki so se izjalovili. lovili.

Na obeh straneh Vardarja slab topovski ogenj. V vznožju Belašice Planine je mirno. Ob Strumi boji med patruljami; slabo je streljalo tudi topništvo.

Nemško poročilo, 5. decembra:

— Vzhodno Črne so se razvili novi boji. Izjalovili so se sunki Srbov pri Bahovu in Monte na bojni črti Moglenice.

Francosko poročilo, 5. decembra:

— Vzhodno Črne so Srbi izkoristili svoj 3. t. m. doseženi uspeh. Vsi sovražni protinapadi so bili odbiti s krvavimi izgubami zanj. Srbi so 3. in 4. decembra zaplenili tri topove in pet havbic.

Severno Paralova so Francozi in Srbi tudi napredovali.

Izgube norveške mornarice.

Kristijanija, 6. dec. — Od začetka vojske do konca novembra je bilo vsled vojnih dogodkov uničenih 242 norveških ladij. — Škupno 325,515 ton.

Grški rezervisti.

Milan, 5. decembra. — "Secolo" poroča iz Aten:

— Mir traja dalje. Cestne železnice so zopet pričele voziti. Venizelistiški atenski župan Benakis je izpuščen iz zapora. Število rezervistov, ki so se prostovoljno oglasili za vojaško službo, presega 70.000.

Položaj v Atenah.

London, 7. decembra. — Daily Telegraph poroča s Pireja:

— Atene so nudile včeraj prizor najdivjejše anarhije. Vojaki brez častnikov in oboroženi meščani so v vseh mestnih delih streljali na hiše Venizelistov. Vsakega Venizelista, ki se je drznil na cesto, so preganjali kakor psa, ga pretepali, ranili in vrgli v ječo. Od petka dalje je brzojavni urad zopet pod grškim nadzorstvom. Francoze so vrgli iz urada.

Dopisnik "Telegrapha" pristavlja temu poročilu:

— Ne olepšujmo položaja, da so bili zavezniki popolnoma poraženi. Kralj tiho mobilizira. — General Dusmanis je pričel kot načelnik generalnega štaba poslovati. Imenovan je bil že pred tremi tedni, a imenovanje so do danes prikrivali.

Ljudstvo in kralj.

Berlin, 6. decembra. — Iz Aten se poroča sledeče:

— Kralj, obdan od generala Dusmanisa, polkovnika Metaxasa in izkušenega župana Markurisa, je sprejel mnogo tisoč rezervistov. Ljudstvo in armada sta ga navdušeno pozdravila. Čuli so se klici: Proč z izdajalci in njihovimi zaščitniki.

Turčija v vojski.

Turško uradno poročilo, 5. decembra:

— Naš ogenj je sestrelil na sirski obali pri Remle neko angleško dvokrilno letalo. Voznika in opazovalca smo ujeli. Preprečili smo sovražne napore, da se izkrca v Akabi in njegov poizkus, da bi razvil francoski prapor na obali zaliva Akaba. Prapor so naši zaplenili, proti Jenbu prodiramo dalje.

Dosedanje izgube sporazuma.

Kodanj, 6. dec. — Po kodanjskih statističnih podatkih je izgubil sporazum dozdaj:

Rusija	7,558,000
Francija	3,336,000
Anglija	1,183,750
Srbija	450,000
Belgija	220,000
Rumunija	218,680

Velike poplave na Španskem.

Pariz, 6. dec. — "Humanite" poroča o velikih povodnih pri Valenciji. Do 200 širinjaških kilometrov je poplavljenih. Škoda se ceni na več milijonov. Alcira je bila več dni brez zveze z ostalim svetom. Ljudje so že stradali.

Maščevanje entente grškemu kralju in vladi.

V poslanski zborници v Londonu je odgovoril lord Robert Cecil na tozadevno vprašanje:

— Obžalujem, da moram izjaviti, da je položaj na Grškem izredno resen. Kljub formalnim in opetovanim zatrdilom grškega kralja in vlade, da ne bodo trpeli kalenja miru, so bili izvršeni nad vse izdajalski in izzivajoči napadi na oddelke zaveznikov. Številne izgube so bila posledica. Popolnega poročila še ni. Angleška vlada je mnenja, da je s tem dana sokrivda in soodgovornost grškega kralja in vlade. Angleška vlada razmotriva z ostalimi zavezniki takojšnje korake, da zagotovi takojšnjo rešitev položaja, ki je nastal.

Upor v Larisi.

V Larisi in v Korintu so se grške čete uprle proti ententi. — Francoski in angleški državniki so zbežali.

O bojih v Atenah.

Londonski listi objavljajo obširna poročila o bojih, ki so se odigrali na atenskih ulicah. Grke je najbolj razburilo izkrcanje italijanskih čet. Zbralo se je 5000 oboroženih rezervistov, ki so zasedli ulice iz Pireja v Atene.

Dne 1. decembra ob 9. dopoldne so Grki začeli obstreljevati prihajajoče italjanske pomorščake ter kmalu na to tudi na Angleže. Neki italjanski oddelek je zbežal v arheologično šolo, kjer ga je razburjena množica oblegala, dokler niso prišli na prošnjo italjanskega poslanika grški vojaki ter spremili Italijane zopet v Pirej. Svoj vrhunec je dosegla revolta proti 9. zvečer, ko so grški rezervisti postavili več topov. Francoske bojne ladje so pričele streljati v mesto, več hiš je porušenih, več ljudi ubitih. Panika je trajala do polnoči.

"Times" poroča iz Aten 2. decembra:

3 francoski torpedni rušilci so obstreljevali višino Ardettos, odkoder so streljali grški vojaki s topom na Zappeion, taborišče francoskih pomorščakov. Ena granata je padla v dvorišče kraljevske palače, kjer se je baš vršila neka konferenca. Venizelistični listi so ustavljeni.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, Italija, 11. januarja. — Na celem bojišču sta topništvi na obeh straneh živahnejše delovali; najmocnejše v dolinah Adiže in Astika v odseku vzhodno od Gorice in na Krtsu. Sovražna letala so letala na več točkah operacijskega ozemlja; ogenj obrambnih baterij in naših preganjalnih skupin jih je pregnal. Sovražni letalci so obstreljevali Grigno v dolini Sugana. Žrtev in škode ni nobene. Neka naša skupina je vrgla veliko bomb na kolodvor Volano severno Rovreita, ki so povzročale škodo in požare. Druga letala so obstreljevala kolodvor Rihenburg. Dolgi vlaki so bili zadeti. Naša letala so se vsa nepoškodovana vrnila.

Boji v Atenah.

Nek dopisnik londonskega lista je opisal poulične boje v Atenah takole:

Grško prebivalstvo je posebno razkačilo izkrcanje italijanskih čet. Kmalu ko so se izkrcale ententine čete, je korakalo okoli 5000 oboroženih rezervistov proti Pireju in so zaprli ceste, ki vodijo v Atene. Proti 9. uri zjutraj se je vršil prvi spopad med grškimi rezervisti in izkrcanimi italijanskimi mornarji, na katere so Grki pričeli streljati. Tudi na angleške mornarje so streljali. Seveda so ti odgovarjali. Hujše se je godilo oddelku častnih mornariških vojakov, ki so morali bežati pred rezervisti in se v poslopju arheologiške šole utrditi. Tu je razljučena množica Italijane toliko časa oblegala, dokler niso vsled posredovanja italijanskega poslanika došle redne grške čete, ki so jih oprostile, da so lahko odkorakali proti pristanišču. Višek so dosegli nemiri v Atenah proti 8. uri zvečer, ko so rezervisti pripeljali več topov. Francoske bojne ladje so streljale proti mestu. Več hiš je težko poškodovanih, mnogo ljudi ubitih.

Ob 5. uri popoldne so trije francoski torpedolovci obstreljevali grič Ardettos, od koder je streljal top na Zappeion, bivališče francoskih mornarjev. Ena granata je padla v notranji dvor tik griču stoječe kraljeve palače, kjer se je ravno vršil posvet.

Kaj je povzročilo nesoglasje med Asquithom in Lloydom Georgejem.

London, Anglija, 11. januarja. "Westminster Gazette" poroča: — Asquith je nameraval ustanoviti vojni svet, ki bi mu ne pripadal sam. Podpirali so ga Grey in večina uglednejših članov Asquithove vlade. Lloyd George je pa zahteval, naj se ustanovi manjši vojni svet z dejansko neomejeno močjo. Ministrski predsednik naj bi bil iz tega vojnega sveta izločen, a imel naj bi pravico, da sklene lahko razveljavo. Asquith je sicer ustanovitvi manjšega vojnega sveta pritrdil, a sicer je sodil, naj bi mu predsedoval ministrski predsednik. Izjavil je, da rajši odstopi, kakor da se uda drugačni obliki. —

Prometna kriza na Francoskem.

Pariz, Francija, 11. januarja. — "Petit Journal" poroča iz Bordeauxa: — Prometna kriza je vedno hujša. 200.000 ton blaga niso mogli izkreati. V enem mesecu so bili kolodvori odprli le 3 dni.

Rusko poročilo.

V gozdnih Karpatih je sovražnik dvakrat besno napadel višino, ki smo jo bili šest vrst jogozahodno Vorohte zasedli. Prisilili smo ga, da se je moral z velikimi izgubami umakniti.

O 41. napadu Zeppelinov na Anglijo.

"Zuericher Tagesanzeiger" poroča, da so ostanki izginili v valovih, preden so se pripeljale rešilne ladje. Zadnji napad na Angleško je bil 41. Od 12. januarja 1915 do 23. septembra 1916 je bilo vsled napadov Zeppelinov ubitih 374, ranjenih pa 908; skupno torej 1282 oseb.

Pozor čitatelji!

Naročite še danes!

V zalogi imamo:

Slovenske novele in povesti	**30c.**
Pegam in Lambergar	**35c.**
Sherlock Holmes:	
V rakvi kraj bombe	**15c.**
Zaklad kupčevalca s šunji	**15c.**
Lepa bolničarka	**15c.**
Ena sama kaplja črnila	**15c.**
Grob v svetilniku	**15c.**
Gospa s kanarskim briljantom	**15c.**
Londonski ponarejalci denarja	**15c.**
Kako so vjeli Jacka raz parača	**15c.**
Skrivnost mlade vdove	**15c**
Plemič	**15c.**

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St.
New York. N. Y

DARUJTE PAR CENTOV SLOVENSKIM TRPINOM V STARI DOMOVINI!

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin
Denver, Colo.: Frank Skrabec
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik
Pueblo, Colo.: Peter Culig, Frank Sanesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello.
Clinton, Ind.: Lambert Boiska.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Nokomis, Ill. ni okolica: Math. Gaishek.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik
Waukgan, Ill. in okolica: Frank Ptkovšek in Math. Ogrin.
Cherokee, Kans.: Frank Bežinik.
Columbus, Kans.: Joe Knafele.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Černe in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.
Mineral, Kans.: John Stale.
Kingo, Kans.: Mike Penetl.
Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz, M. F. Kobe in Martin Rade.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotstan
Sn. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gonže, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotse.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich.
Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math Urich.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin
Dawson, N. Mex.: Mike Krivec.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Barberton, O. in okolica: Math. Kramar in Louis Balant.
Bridgeport, O.: Frank Bočevar
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh
Lorain, O. in okolica: J. Kumše in
Niles, Ohio: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in Vid Rovanšek.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Suhor.
Export, Pa.: Frank Trebeta.
Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben in Math. Kamin.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.
Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Meadow Lands, Pa.: Georg Scnultz
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakhel, F. Podvasnik, I. Magister in U. R. Jakobich.
South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
Verona, Pa. in okolica: J. Brosich.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Frank Šeme in J. Peternel.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: L. Blažich.
Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenchar.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pesdir
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Aug. Collander.
Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin in Martin Kos in John Stampfel.
West Allis, Wis.: Frank Skok in Anton Demšar.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marcine

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemškoangleški tolmač, vezan	**—.50**
Cerkvena zgodovina	**—.70**
Poljedelstvo	**—.50**
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	**$1.00**
Postrežba bolnikom	**—.25**
Sadjereja v pogovorih	**—.25**
Slov.-angleški in angl.-slov. slovar	**—.50**
Slov.-angl. in angl.-slov. slovar	**1.50**
Trtna uš in trtoreja	**—.40**
Umna živinoreja	**—.50**
Umni kmetovalec	**—.50**
Veliki slovensko-angleški tolmač	**$2.00**

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Doli z orožjem!	**—.50**
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	**—.20**
Leban, 100 beril	**—.20**
Na različnih potih	**—.20**
Trojka, povest	**—.50**
Vojna na Balkanu, 13. zvez.	**$1.65**
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	**—.50**
Zgodovina slov. naroda 5. zvezek	**—.60**
Življenje trnjeva pot	**—.50**
Življenje na avstr. dvoru ali	
Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—.75

RAZGLEDNICE:

Newyorške s svetilcami, humoristične, božične, noveletne in velikonočne, komad po	**—.03**
dueat po	**—.25**
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	**—.30**

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav mali	**—.10**
veliki	**—.25**
Avstrijsko-Italijanska vojna mapa	**—.10**
Balkanskih držav	**—.15**
Evrope	**—.15**
Evrope, vezan	**—.50**
Vojna stenska mapa	**$1.50**
Vojni atlas	**—.25**
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	**—.35**
Avstro-Ogrske mali	**—.10**
veliki vezan	**—.50**
Celi svet	**—.20**
Velika stenska mapa Z. S. na drugi strani pa celi svet	**$1.50**

OPOMBA: Naročilom je prilo žiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnino je pri vseh [illegible]

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 112 Sterling Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOCHEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Naročnino na Glasilo Jugoslovanske Katoliške Jednote sprejemamo le URADNIM POTOM.

To se pravi:

— Noben član nam ne more poslati pristojbine za Glasilo **sam, niti potom našega zastopnika, niti potom odbornika tega ali onega društva J. S. K. J.**

Vsak prispevek za Glasilo **mora biti poslan potom društvenega odbora oziroma potom glavnega odbora Jugoslovanske Kat. Jednote.**

To naj vpoštevajo tudi oni, ki so naročniki Glas Naroda in ki hočejo imeti razen Glasila še ostale številke za $2.50 na leto.

Vpoštevali bomo le naročila, sprejeta oziroma poslana potom **društvenih uradov.**

Uredništvo.

Greh in pokora.

(Po resničnem dogodku.)

(Nadaljvanje).

III.

Zelnikovina je zdaj imela novega, mladega gospodarja. Dober naslednik je bil Andrej v začetku umrlemu očetu; skrbno in natančno je uravnaval vse zadeve ter kazal po vsem resno voljo in blago srce.

Preobložen z delom in opravki pozabil je popolnoma na nekdanje tovariše in lahkomišljeno življenje. Radi so ga podpirali s svetom in dejanjem nesebični sosedje; najbolj pa mu je vedela svetovati in pomagati zvedena mati. — Vsa vesela je bila delavnega sina, ko je radostna opazovala, kako ji streže, kako jo uboga.

To razmerje pa se je le prehitro spremenilo.

Stara navada, železna strajca, pravi resnični pregovor. Kdor se vda strasti, a nima resne volje in prave odločnosti, da jo opusti in se tudi varuje skrbno vsake priložnosti, se le težko — in zelo redki so slučai — reši padca in pogube.

Kupčijske in gospodarske zadeve so privedla mladega Zelnika v dotiko z nekaterimi prekupci, od katerih je bilo obče znano, da nimajo posebno tanke vesti. Zvedeni v vseh strokah, spregledajo ljudje te vrste na prvi hip človeka, takoj so jim očitne njegove slabosti in napake. Kakor pijavke se oklenejo svoje žrtve, dokler se jim končno ne posreči, kar nameravajo.

Enako se je zgodilo tudi z Andrejem.

Češče je začel zahajati v mesto, začetkoma skrivaj, da se je tako odtegnil skrbnemu materinemu popraševanu. Kmalu ga je pa tudi ta bojazen minula, in nekako osorno je na dobrohotne besede kratko odgovarjal:

— Menda bodem sedaj že sam vedel, kaj je treba in kaj delam!

Sploh je bilo njegovo obnašanje sedaj vse drugo. Od dne do dne je postajal bolj ošaben, nevljuden in nezadovoljen. Nobena reč mu ni bila več po volji, in — marsikatero žal besedo so morali preslišati posli.

Edino v mestu, v krogu enako naobraženih prijateljev, je nekako oživel. Kako tudi ne!

Na mizi vedno polni kozarci, — "podobice" v rokah in "kupee" pred seboj, to je bilo življenje zanj! Vmes pa so se pogosto čule sladke besede:

— Tako, da, prav imaš, Andrej! Le še enkrat poskusi, le stavi, le... No, bodeš pač poklical vrč vinca! Koga bi se bal neki, tak mož kot si ti? Samostojen gospodar, najbogateji mož v celi vasi! Tebi je pač toliko za desetak, ko drugemu za vinar!

Kaj rad je slišal tako govorjenje razvneti Andrej, dalje je stavil, igral ter plačeval pijačo. Ali sreča mu vendar skoraj nikdar ni bila mila, razven parkrat v začetku.

Da ga očitno goljufajo, tega ni v razburjenosti zapazil, nevšečim jezikom pa itak ni nič verjeti! Žal mu je pač bilo domov grede pozno v noč za izgubljene svote in močno se je hudoval nad svojo nesrečo. Končno ga je navadno le pomirila misel:

— Čakajte! Ni še vsega konec, ne! Prihodnjič vam pa jaz pokažem — prihodnjič sem pa jaz na vrsti!...

In res je bil Andrej "prihodnjič na vrsti", toda zopet le za — plačevanje!

To početje ni moglo ostati dalje časa skrito; kmalu so o tem obče govorili po vasi.

Kdo popiše neizmerno materino žalost, ko je morala toliko slabega slišati o ljubljenem sinu?.. Kolikokrat ga je lepo prosila in opominjevala, naj vendar začne drugo življenje, ko je še čas; z resnimi besedami mu je često stavila pred oči vzornega očeta, ki se je neumorno trudil noč in dan za dobro ime in njegovo srečo, kazala mu je žalostno prihodnjost in sramoto, ki je neizogibna, ako tako nadaljuje.

Toda zaman so bili vsi ti in enaki opomini, — svoje družčine on ni mogel zapustiti. Manjkalo mu je odločnosti in prave možatosti, da tudi uresniči dober sklep ali dano besedo.

ALFRED C. BEDFFORD, PREDSEDNIK STANDARD OIL CO.

Da je pri takih razmerah gospodarstvo vedno bolj propadalo, je naravno.

Začeli so delavci tožiti, kako neredno se jim izplačuje zaslužek. Onim, katerim je prekupil les, ni mogel mladi Zelnik odšteti dogovorjene svote. Treba je bilo vložiti tožbe; nekaj gozda z lesoreznico se je prodalo, da se je zadostilo terjatvam.

Ker ni bilo drugod dobiti lesa, začela je sekira grozno gospodariti v ostalem gozdu. Mlado in staro brez razločka je moralo pasti, da ni popolnoma dela ostavila druga lesoreznica. Od lepega posestva je zginila zdaj njiva s travnikom, da so se nekako pokrile vedno večje potrebe.

Zmajevali so stareji gospodarji z glavami ter večkrat resno svarili zanikarnega Andreja. Da bi vedeli, kako se je razvnel pri takih prilikah oholi zapravljivec!

— Kaj? Komu kaj mar? Za svoje skrbite, a ne za tuje!

In razdražen je odhitel med svoje malovestne prijatelje in si pri njih iskal novih posojil. Za to prijaznost jim je morla zastaviti ostalo posestvo — a kaj, denar je zopet tu, in igra se lahko prične, vse drugo bode že tako nekako — mislil je vedno zaslepljeni mladi mož.

Ni preteklo mnogo časa potem, že je vso vas iznenadila uradna vest, da se določenega dne na — javni dražbi proda Zelnikovina. Glavni tožitelji so bili prejšnji Andrejevi tovariši, ki so se pa kar črez noč spremenili v brezsrčne oderuhe.

Večer pred onim usodepolnim dnevom je napočil. Zapuščen od vseh sedi Andrej v sobi za veliko mizo. Na obrazu mu je brati znak strastnega življenja, jeze in obupa...

Z roko si podpira trudno glavo in zamišljeno strmi pred se. Na klopi pri peči sloni uboga mati; s predpasnikom si zakriva solzne oči, njeno glasno ihtenje moti neznosno tišino. Zadnji časi, prestane skrbi in žalost, vse je to spremenilo poprej še postavno, čvrsto ženo v slabotno starko. — Soditi po njeni siromašni obleki in revnem pohišju ne bi nikdo mislil, da je vladalo kdaj tu obilje.

— Andrej, Andrej, sedaj vidiš, kakšen je konec! Kolikokrat sem ti pravila, da bode tako, a vse je bilo zastonj! — začela je z jokajočim glasom mati. — Kako drugače je pač bilo nekdaj pri nas! Sedaj nimamo nič svojega več, jutri — nas poženo iz hiše. Kaj bi počel in rekel oče, da je doživel to sramoto?

— Nehajte že čenčati, ne pomaga itak nič! — zarenči zamolklo sin nad materjo.

Poznalo se mu je, da skuša z vso silo zadušiti očitajoči glas vzbujene vesti.

— Ne le, da si vse zapravil in pognal, — nadaljuje obupno stara mati, — še celo dolga si naredil Bog vedi koliko? Kdo pa to poplača?

— Kaj vam mar? — zakriči divje Andrej.

— Mar ali ne, — odvrne mati z vzvišenim glasom, — krivica je to, ki...

In sedaj je sin vrgel lastno mater siloma iz hiše.

IV.

Drugega dne je prišla komisija v vas ter pričela javno dražbo.

Žalosten in nenavaden je tak dogodek za mirno gorsko selo, a poučljiv ob enem za vse, ker je jasen, svarilen dokaz, kaj je konec slabemu gospodarjenju.

Razdelili so kos za kosom nekdaj prelepo Zelnikovo posestvo. Glavnim tožiteljem in upnikom je bilo največ na tem, da se jim izplača denar v gotovini; zatorej se dejansko dražbe niso udeleževali. —

Njive, travnike in gozde so večinoma pokupili premožnejši vaščani, hišo s prelepim vrtom, polnim sadonosnega drevja pa si je prisvojil vojaški dostojanstvenik. Stopil je gospod ravno v dobro zasluženi pokoj. Daleč od mestnega hrupa je želel s svojo družino od sedaj mirno živeti na deželi. Zdrav kraj, lepa lega, vrt krog hiše in dobro ljudstvo — vse te zahteve so se mu uresničile s tem kupom.

Domačinov pri tej dražbi ni bil nikdo navzoč.

Zelnikov Andrej je izginil še popred iz vasi, da ni nihče vedel, kdaj ali kam. Dobro je moral preračunati, da mu itak ne preostane nič več, da tudi ta skupna svota ne bode pokrila vseh dolgov.

Uboga mati pa je ostala pri svojem sklepu — odšla je še prejšni večer k sestrični v sosedno vas. Drugih sorodnikov ni več imela. Težkim sreem je nastopila užaljena starka to pot, bridka je bila ločitev od priljubljenega domovja. Obdajala jo je slutnja, da se zadnjič poslavlja od teh krajev, da ne vidi nikdar več svojega Andreja!

Vsa onemogla je dospela k sorodnici. Ničesar ji tu ni manjkalo nego dušnega miru. Vidoma so ji pešale moči, neprestano jo je težila in žalostila misel o izgubljenem sinu.

— Kje je sedaj? — Kaj bode ž njim? Ali še nadalje hiti po poti pogube? — Srečen pač ne bode nikdar — ravnal je proti božji postavi — morda ga je kazen pravičnega sodnika že zadela?

— Usmili se ga, dobri Bog, prizanesi mu! — vzdihovala je v vedni molitvi.

Kmalu je bila pomilovanja vredna žena rešena vseh zemaljskih nadlog. Ni še minul tretji teden, že je mrtvaški zvon vsem naznanjal, da se je preselila njena duša k svojemu Stvarniku.

V.

Preteklo je nekoliko let po teh dogodkih.

Posebnega se v že znani nam vasi ni nič spremenilo. V nekdanjem Zelnikovem domu bivala in gospodarila je sedaj nova, gosposka družina. Poprej bolj navadno zidano poslopje je dobilo v teku časa lepše, mestno lice.

Še bolj pa je bil prenovljen vrt. Visoko travo so izpodrinile bele steze in mnoge z nenavadnimi cvetlicami nasajene gredice. Med temi je šumljal bister studenček, ki se je zlival sredi pri veliki hladnici z mnogimi sedeži v precejšen ribnjak.

Stara, rodovitna drevesa so se morala umakniti drugim, celo mnogim divjim vrstam. Vse pa je obdajala lepa ograja s posebno krasnimi velikimi vrati.

Često smo zlasti mi otroci tam kaj postajali; nismo se mogli nik dar nagledati te krasote.

Staro ime "pri Zelnikovih" se je sčasoma zgubilo; novemu posestvu so sploh vsi le rekali 'vila'. O njegovih prebivalcih si čul povsod le hvalo:

— Dobri ljudje so to!

Radi so srenjski možje pri važnejih zadevah poprašali gospoda "generala" za svet ter ravnali vedno po njegovih premišljenih besedah.

O nesrečnem Andreju se še vedno ni nič zvedelo.

Kadar je slučajno govorica prišla nanj — no, često to ni bilo, ker ljudje kaj radi preteklo pozabijo in le bolj sedanjosti žive — končalo se je to govorjenje navadno hitro z besedami:

— Bog zna, kaj se je ž njim zgodilo? Je li še med živimi in kje je?

Nepričakovano dobi župan od okrajnega glavarstva ukaz, naj se določenega dne zglasi v uradniji radi neke zastarele Zelnikove zadeve.

Opomnim naj takoj, da je sedaj opravljal službo službo sela za našo in sosedno vas reven gostač in si s tem služil vsakdanji kruh.

Staro Brinjevo Jero odnesli so leto poprej v jeseni na pokopališče pri vaški cerkvici. Še dan pred smrtjo je bilo po opravkih v mestu, zvečer se je pa nagloma poslovila od tega sveta.

(Konec prihodnjič).

Priznanje neugodnega vojnega položaja.

'Corriere della Sera' roti socijaliste, naj opuste svoj mirovni predlog za čas, ko bo vojni položaj mani neugoden kakor je sedaj. — V sedanjih razmerah bi moral njihov predlog biti v pogubo države. —

Italijanska vlada se boji mirovnega gibanja med ljudstvom, zato je dala prefektom nalog, da kratkomalo razveljavijo vsak sklep občinskih zastopov, ki bi se potegovali za sklep miru.

Najprve se je zgodilo tako razpravljanje v Milanu.

Fragment.

Bolni ljudje so nepremišljeni, zdravi so lahkomišljeni, ozdravljeni so pametni.

LJUDEVIT NAGY PO DOLGEM ČASU ZOPET DELA.

H. H. von Schliek, slavnoznani naravni zdravnik in tovarnar Bolgarskega Krvnega Čaja, kateri je s stoinstotisoč bolnimi v stalni zvezi in dobiva od onih, katerim je Bolgarski Krvni Čaj vrnil zdravje, cele kupe zahvalnih pisem, je naš rojak Ljudevit Nagy, 58 Joslyn Pl., Buffalo, N. Y. je pisal sledeče pismo:

"Z veseljem Vam javljam, da odkar vživam Vaš Bolgarski Krvni Čaj se počutim mnogo bolje in po dolgem času morem zopet dobro delati."

Eno veliko škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja pet mesecev, pošlje za $1.00 kamorkoli, v Canado za $1.12.

Marvel Products Co.

9 Marvel Bldg.

PITTSBURGH, PA.

Pripomba: Ako hočete pošiljatev osigurati, pošljite 10c. več.

Važno za priseljence!

Državni delavski department Združenih držav je odprl svoj urad na 240 E. 79. St., med 2. in 3. Ave. v New Yorku. Urad je odprt vsak dan od osmih dopoldne do osmih zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od desete ure dopoldne pa do opoldne.

Namen tega urada je, nuditi naseljencem nasvet, pouk in pomoč, in sicer vse brezplačno.

Ta urad je obenem tudi posredovalnica za delo in deluje sporazumno in v svesti z delavskim departmentom Združenih držav.

Za storjene usluge ni treba plačevati nikakih pristojbin.

Pišite ali pa pridite osebno!

JAZ IMAM PROTIN.

Boli me v hrbtu in na straneh. Jaz imam zdaj bolečine v ramah in spet v kosteh in potem pa spet v plečah in radi tega naročam zdaj edino vspešno zdravilo zoper mojo nadlogo, znano **REMO** protiprotinsko žlično zdravilo za kar vam pošljem $.... in .... centov. Prosim pošljite mi vašo čudovito zdravilo skupno z navodilom in sicer takoj.

Ime .....

Naslov .....

Cena eni steklenici je en dolar ($1.00), tri steklenice $2.80, in šest steklnic katerih je dovolj tudi v najbolj zanemarjenih slučajih za popolno ozdravljenje $2.00.

CROWN PHARMACY OF CLEVELAND

2812 East 79th St., CLEVELAND, OHIO.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskaren v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA

PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

6119 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Kaj je vojna?

Rojakom v Ameriki je znana vojna le iz časniških poročil, iz raznih opisov in pripovedovanj, v resnici je pa ne poznajo in niti ne slutijo, kakšne so njene grozote.

Največja zločinstva

kar jih pomni človeštvo, se izvršujejo zdaj v Evropi. Ljudje stradajo, trpe in umirajo ter zastonj čakajo rešitve.

"Boj proti boju"

to bi morala biti deviza vsakega človeka dvajsetega stoletja. Žal, da imajo še vedno največjo besdo vladarji in diplomati, ki po svoji volji delajo in ukrepejo, kar je

slabo za narod.

Med ameriškimi Slovenci bi ne smelo biti niti enega, ki bi ne bral knjige slavne pisateljice Berte Suttnerjeve

"Doli z orožjem!"

Knjig imamo le še malo v zalogi in zato naj jo vsak, ki jo hoče imeti, čimprej naroči. — Stane 50 centov.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

V smrtni senci.

Baltiška povest.

Spisal Bogdan Vened.

(Nadaljevanje).

Stari zapovednik Jaroslav je namreč odkrito dejal, da se ne spodobi, da bi šel Gojnik sam s Slavico, zato gre on z njima.

Knezovič Budivoj je sicer tudi na vsak način hotel in silil z njimi, pa mu Slavica ni pustila: njegovega življenja bi bilo škoda; naj le ostane doma; bodo že drugi zanj opravili, kar treba.

In za Godimirom je nekega lepega dne iz Bardevika po Baltiški trgovski cesti v smeri proti Ljubeku odšla tudi lepa trojica: Slavica, Gojnik in Jaroslav, seveda tudi poslednji v noši rujanskih vojnikov; hitro so mu jo bili oskrbeli, dali napraviti.

In sreča je šla z njo.

Seveda v času, ko je vsled zadnjih saksonskih napadov v deželi kar mrgolelo razmopisanih vojnikov, ni ta trojica vzbujala nikake posebne pozornosti in nikakega suma. Razen v gostilnah, kjer so se morali ustavljati zaradi krmljenja konjičev in svoje pokrepčave, se pa pri navadnih seljakih sploh niso oglašali s svojimi sporočili in s svojo — blagovestjo.

Ničče jim ni napravljal neprilike. Pač pa se je premnogo oko še dolgo oziralo za lepimi "rujanskimi" vojniki; zlasti za najmlajšim lepim mladcem — za mladenko Slavico.

Vedli so se pač premišljeno pametno; preprosto kot golobje, zvito kot kače. Ker sta se Gojnik in Jaroslav vedla napram temu mlademu vojniku nekam hlapčevsko-vljudno in prijazno, so tolmačili srečujoči in tupatam jih videči seljaki, da mora biti mlajši vojnik bogatega kolena, kak imeniten boljar, kakega bogatega rujanskega velmoža sin.

In ustavljali so se, vsaj ob večerih, najrajši v gradovih veljakov. Seveda so se v svoji previdnosti zglašali samo pri takih, ki so jih poznali že od prej za pristaše Kristove vere in privržence Gotšalkove rodbine.

In vsprejeti so bili navadno povsod prijazno in gostoljubno: že zato, ker so bili viteško vljudni vojniki prihajači rojaki nadkneza Kruta. Če so jih pa kje prepoznali, ali so se sami dali spoznati, so vlastelini tu radostno ostrmeli, tam preplašeno, vsaj izprva, vpraševali, kaj pomeni njih obisk. A ko jim je Slavica z zgovornimi besedami, z žarečimi očmi svetega navdušenja razlagala svoj načrt, so končno vsi pritrdili in obljubili pomoč; bodisi v moških ali z vojniki, seveda skrivoma.

Pa v gradičkih niso govorili samo z grajščaki vlastelini. V teh gradičkih so v lepih mesečnih nočeh šepetali, sedaj tu, sedaj tam tudi s prostaki seljaki, ki so jih bili gospodarji povabili na njih prošnjo k sebi. Seveda samo take, ki so o njih vedeli, da v njih srcu še gori, vsaj tli, vsaj pod pepelom, krščansko prepričanje.

Pa so šepetali, tiho, skrivnostno, kakor šepetajo v tihi noči tihi bori, tihi mecesni, tihi lesi.

Šepetali so, šepetala je najbolj Slavica. In kakšen je bil uspeh tega šepetanja? Zmanjkalo je sedaj tega, sedaj onega možaka in mladca, sedaj v gradu, sedaj v selu. Sosedje so ugibali, kam so izginili, kam prešli, a najčešče še domačini dotičnega pogrešanca niso vedeli, da je šel skrivoma doli k Labi reki in čez njo, v Bardevik k Budivoju knezoviču.

Drugi pristaši Gotšalkove rodbine so pa prihajali z novci na pomoč.

Slavica in njena spremljevalca so bili teh uspehov kajpada zelo veseli. In ravno vsled teh uspehov so vedno bolj drzno hiteli naprej. Pa bi jo bili skoraj zato silno naleteli ter se v grdo zanjko ujeli. In kje? Pred Vranovem.

Le malenkost lučajev pred Vranovem se je "rujanski" trojici prigodilo, da jo je pred večerom iznenada ujetela bliskovita, gromovita nevihta. Namenjeni so bili k gospodu Tugumiru, pa so morali nameravano pot ustaviti.

"Vse zastonj!" Tukaj moramo vedriti; premočeni in premraženi smo že itak preveč", je dejal zapovednik Jaroslav.

Pa so se ustavili pred preprosto krčmo na južni strani Vranovega.

V veliki sobi, "v hiši", je gorela velika luč in iz nje je bilo slišati več glasov.

"Poizkusimo na drugi konec, v stransko sobico, da bodemo sami", je rekel Gojnik. "Čakajta, prosim, takoj vprašam, oziroma naročim."

Jaroslav je peljal konje v hlev.

Sama je ostala pred hišo Slavica. Že ji je bilo dolgčas — pod kapom. Kar je prišla na prag iz hiše mlada zlatolasa deklica, menda pogledat, kakšno je vreme, ali se je že zvedrilo ali ne.

V svitu bliska je spoznala Tugumirovo Slavino.

"Ti tukaj, Slavina?"

"In ti tukaj, gospica Slavica!"

"Kdo je pa notri, v sobi?"

"Tatka."

"In kdo še?"

"Več ljudi. Med njimi tudi tista Vanda, ki ste zadnjič pri nas govorili o nji, in z njo gospodična Radoslavova iz Vranovega. Obiskat jo je prišla, ši sta na izprehod, pa ju je prehitela in ustavila nevihta, kakor nas."

"Dobro! Pa ne smeš v sobi povedati, da smo mi tukaj! Mi gremo v stransko sobico. Pridi čez četrt uro k nam; previdno seveda, tajno, skrivoma." — —

Gojnik je Slavici in Jaroslavu hitro preskrbel sobico in večerjo; seveda tudi sebi. In šli so v stransko sobico in večerjali. In ko jih je gostilnik vprašal, kam so cenjeni gostje namenjeni, je rekel Gojnik, da v Vranovo in potem v Velegrad h Krutu nadknezu.

Zlatolaska Slavina je šla pa na drugi konec h kotni mizi, kjer je sedel tatko Tugumir, pa mu v uho nekaj zašepetala.

"Kdo je pa danes prišel?" je na glas vprašala v drugem kotu z Radoslavovo hčerko kramljajoča Vanda, ne da bi pogledala Slavine in Tugumira, saj že prej ni hotela izpregovoriti z njima ni one besedice.

"Kdo je prišel?" je vprašala drugič, ko Slavina ni dala odgovora; vrnil se je bil namreč ravno gostilnik.

"Trije vojniki v rujanski noši", je ponižno vdano odgovoril očka gostilnik.

"Stari, mladi?"

"Dva mlada, eden pa bolj postaren."

"Ti, jaz jih grem pa gledat skozi okno", je rekla Radoslavova hčerka Vandi ter šla ven.

Ko se je vrnila, je Vandi, naslonivši se na njeno uho, nekaj šepetala, nakar je posadnikova hčerka vstala in tudi šla ven.

"Res je ona. Krasno. Hodiva! Račun!" je velevala posadnikova hči.

"V takem vremenu?" je opomnil gostilnik.

"Kaj nama mar vreme! Nama se mudi."

Ničče v gostilni ni razumel teh besed tako razumno in razločno kakor zlatolaska Slavina.

Šla je ven takoj za Vando in Radoslavovo — poslušat, poizvedavat, kaj mislita narediti.

In slišala je in kar je slišala, hitro prišla povedat "rujanski" trojici.

Pa je Gojnik dejal: "Ujče Jaroslav, gospica Slavica, naredimo mi Vandi zasedo, šolo učilnico!"

XIX.

Davi je pa slanca padla.

Pa ne na zelene travnike.

Na Krutovo srce.

Tako je bil vesel mladi bodriški nadknez, ko je razpuščal izpred Labinbrega svojo vojsko, misleč, da se mu ni več treba bati Magnusovega prehoda čez Labo reko, ko se je vojvodič vendar umaknil na jug. Z drobnimi ptički, s krilovitimi vetrovi, z jadrnimi oblačicami bi bil najrajši kar nemudoma poletel v Velegost k milici Slavici, da bi jo zopet videl in jo zopet poizkušal pregovoriti, naj obrne svoj pogled zopet k starim slovenskim bogovom in — k njemu. Pa je dobil obvestilo in naročilo, da mora hitro v Ljubek. Prišli so sli njegovega očeta, rujanskega kneza Grima, s poročilom, da je otec prišel v Ljubek in ga nestrpno čaka tam: naj pohiti tja prej kot more. Kaj je hotel? Moral je iti. In kaj je izvedel v Ljubeku?

Otec mu je povedal, da ga je prišel obiskat, obenem mu pa sporočit važnih stvari.

Njegove trgovske ladje — tako je pripovedoval — so videle v zadnjih dneh v danskih pristaniščih nenavadno živahno gibanje in velike bojne priprave danskih bojnih ladij. Kam misli mahniti Sven Astridson z njimi? Nad Norvežane pač ne: tja mu ne puste njegovi vazali. Na Angleško tudi ne: nima tam kaj iskati; črne zemljice vendar ne bode iskal za svoje vojnike na tako daljnih tleh, angleški kralj Harald pa — kakor splošno znano — ne pozna lepše zabave in krasnejšega razvedrila, kakor tujcem vsiljivcem kopati v črni zemljici hladne grobe. Nad Slovene pojde, nad Bodriče ali Ljutiče. Najbrže nad Bodriče, da svojo hčer Sirito zopet posadi na bodriški prestol. Krut naj bode torej s svojci Bodriči pripravljen na napad s severne strani. Kar ima njegovega rujanskega brodovja v ljubeškem pristanišču, naj ga le še svobodne obdrži, saj ima on doma pred Rujano še dovolj ladij, da se lahko postavi v bran slehernemu sovražniku. Naj Krut le z vsemi močmi bram lepo knezovino bodriško!

Pa je moral mladi bodriški nadknez ostati v Ljubeku in pričakovati morebitnega danskega napada.

Toda tega ni pričakal, dasi ga je pričakoval nekam vesel, češ, da bode to zopet prilika, da se proslavi z bojno slavo. Pričakal pa je kmalu žalno poročilo o pobegu, oziroma izginu Pluzonove hčerke Slavice.

S hitrostjo lastavičjo je priletel v Ljubek oskrbnik domovodja Pluzonove hiše in sporočil, da je gospodična Slavica nekam izginila, kakor dim iz dimnika, kakor kamen, če se ga vrže v vodo.

Vse je popustila, dragocene obleke svoje, bogate zaklade, lepo zasebno last in premoženje, pa je prešla v tihi noči s staro Godislavo — kdovekam?

Zaman so popraševali drugo jutro on in družinčad po nji: kje je, ali jo je kdo videl, kam je izginila tako nenadno, tako skrivnostno? Ni je bilo pa ni bilo. Ničče v mestu ni nič vedel o nji.

Morda je šla v kak sosednji grad, h kakšnemu znanemu vlastelinu prijatelju na izlet, na razvedrilo, ali pa iskat tolažbe: zadnje dni po materini smrti je bila sploh tako žalostna, potrta, sama zase, molčeča, pobita, da, popolnoma ubita. Pa je morda šla iskat razvedrila in tolažbe ter nalašč skrivoma: svojeglavna in nagajiva je bila tako vedno.

Pa prešel je po njenem izginu dan prvi, prešel dan drugi, dan tretji, a nje in starice Godislave ni bilo od nikoder.

Pa da bi bila vsaj kaj naročila, kaj in kako naj se vrši doma, in sporočila, kam gre in kdaj se vrne! Toda ni besedice ni črhnila. Zeleni blisk švigne iz oblakov, šine, izgine in premine. In prav tako je preminila ona z Godislavo.

Oskrbnik domovodja je začel resnejše poizvedovati po nji ter zasledovati njen izgin. Mogoče da se je kje ponesrečila: v nori gori, kamor je tako rada hodila po jagodke in maline ter še rajši po divjačino, ali v studeni, leni porada hodila kopat ali se v čolnu vozit. Mogoče tudi, da so jo zajeli in ujeli roparji Kdo ve?

Poslal je hlapce na vse strani. Toda nobeden mu ni primesel upanih trdnih in zanesljivih poročil o Slavici. Samo toliko so mu vedeli sporočiti vrnivši se hlapci odposlanci, da so nekateri naselniki ob tešnski cesti pravili, da so oni dan videli iti proti solnčnemu zapadu dve siromašno oblečeni ženski in da je bila mlajša čudovito podobna Pluzonovi hčerki Slavici? sicer je imela pokrivalo pregrinjalo potegnjeno globoko doli čez oči, a vendar je izpod njega tuintam prisijal solnčen obrazek, docela sličen solnčnemu obrazku Pluzonove hčerke. Pa vsi ti naselniki poročniki so slovesno izjavljali, da so so najbrže motili: bogata Pluzonova hči pač ne bode hodila v tako siromašni obleki in peš! Sploh sta se pa potujoči ženski, kar sta le mogli, ogibali hiš: brešna sta morali imeti sami zadosti s seboj. Šli sta počasi in mirno po cesti proti zapadu. Kdo bi ju zasledoval in popraševal, kam?

Oskrbnik domovodja si je belil glavo, kaj naj stori.

"Že vem, kaj", je zaključil dolgo razmišljevanje in reševanje tega vprašanja, "k nadknezu grem. On naj zasleduje Slavico, če hoče, jaz je ne bodem več. Pluzonov dom je itak sedaj njegov; njemu moram iti sporočit izgin gospodične Slavice in obenem se mu priporočit važnih stvari.

Njegove trgovske ladje — tako je pripovedoval — so videle v zadnjih dneh v danskih pristaniščih nenavadno živahno gibanje in velike bojne priprave danskih bojnih ladij. Kam misli mahniti Sven Astridson z njimi? Nad Norvežane pač ne: tja mu ne puste njegovi vazali. Na Angleško tudi ne: nima tam kaj iskati; črne zemljice vendar ne bode iskal za svoje vojnike na tako daljnih tleh, angleški kralj Harald pa — kakor splošno znano — ne pozna lepše zabave in krasnejšega razvedrila, kakor tujcem vsiljivcem

naj bode stari domovodja priča, koga postavi za glavnega dediča

In stari Pluzonov domovodja je storil iz besede dejanje pa je zdirjal v Ljubek, ko je izvedel, da je nadknez iz mesta Labinbrega odrinil v to Gotšalkovo prestolnico.

Vse podrobnosti o Slavičinem vedenju v zadnjem času in o njenem izginu, oziroma pobegu, je hotel Krut izvedeti. In domovodja mu je drage volje tudi vse povedal, kar je sam vedel in kar je bil opazil.

Žalosten, do smrti žalosten je bil mladi nadknez teh poročil. Kako bi ne bil, ko je videl, da vse lepe zelene cvetlice nadice njegovega srca venejo in usihajo kakor povrtne rožice ob jesenski slanci!

Obupal pa vendar še ni.

Starega oskrbnika Pluzonove hiše je nagradil za njega gorečnost in trud ter ga milostno odpustil nazaj v Velegost: naj le še dalje obdrži domovodstvo na Pluzonovem dvoru tako vneto in goreče kot doslej: on, nadknez, se popolnoma zanese nanj. Potem je pa hitro razposlal najpretkanejše bodriške vojnike, ki so se oglasili in izjavili in izjavili, da dobro poznajo Slavico in tudi vso deželo, naokrog kot oglednike z naročilom, da morajo pa morajo iztakniti Pluzonovo hčerko Slavico; njihov trud bode obilno poplačan.

Pa toliko da jih je razposlal, je že prišlo novo Jobovo obvestilo: kako ga je saksonski vojvodič prekanil, napadel jugovzhodne njegove pokrajine, jih grozno opustošil, ljudi pobil na kupe, pa je potem z mastnim plenom odkuril nazaj čez Labo s korakom tako hlastnim, da mu niso mogli zabraniti prehoda bodriški voji, ki so od Labinbrega skakali bednim rojakom napadancem na pomoč.

Seveda, tudi če bi bil izvedel to vest še ob isti uri, ko so Saksonci preplovili Labo reko in vdrli v bodriško ozemlje, bi kar v trenutku ne bil mogel zbrati velike vojske in poleteti z njo v jugovzhodne krajine: saj ni imel orlovih kril, daljava pa tako velika! Hudo pa mu je bilo za človeškimi žrtvami in zaplenjenim blagom zvestih podložnikov, tako hudo, da je prejemši to vest od žalosti in jeze škrtal z zobmi, ker napadenim podanikom ni mogel priti na pomoč. Navzlic svojemu neprikupljivemu imenu je bil Krut — takrat še vsaj — krotak in dobrega, sočutnega srca, dasi včasih malo prenagle jezice.

Toda še ni prebolel te nenadne nezgode, pa je dobil novo presenetljivo poročilo, presenetljivejše od vseh prejšnjih.

Mladec seljak, malokaj še otrok, je prihajal v Ljubek pred nadknezji dvorec in prišedši do grajske straže izjavil, da bi rad prišel do nadkneza; ima imenitno pisanje za njega.

(Dalje prihodnjič).

POZOR ROJAKI!

Naše spoštovane matere na ženske lase, kakor tudi na moške brke to bodo. Od tega masila zrastejo v štirih tednih krasni goesti in dolgi lasje kakor tudi moškim krasni brki in bode in nobede odpačali iz njevoli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v samih dneh popolnoma ozdravim, rana, opekline, buhe, ture, kraste in grinte, potne noge kurje očesa, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5'00. Pišite takojpc cenik, ki ga takaj možkim zastonj

Krasni žepni **KOLEDAR za leto 1917** dobite ako pošljete 4 centa za poštnino.

JAKOB WAHČIČ,

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Dr. Richterjev **PAIN-EXPELLER** za revmatične bolečine, okorelost in negibčnost členov in mišic.

Pristni prihaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavoje, ki niso zapečateni z Anchor varstveno znamko. —

25 in 50 centov v lekarnah ali na ravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington St. New York, N. Y.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRAVAH.

VPOŠTEVAJTE.

Ako želite izvedeti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev, znancev, itd.

Ako želite prodati posestvo, hišo, trgovino itd.

Ako želite objaviti krst, ženitev, žalostinko itd.

Ako želite dobiti delavce ali delo za sebe.

Ako želite objaviti društvene naznanila

RABITE VSELEJ

"GLAS NARODA"

"Glas Naroda" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vásici v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"Glas Naroda" je najpriljubljenejši in naiboli razširjeni slovenski list na svetu.

"Glas Naroda" je razposlan na leto v štiri in pol miljone (4,500.-000) iztisih in je torej najboljše sredstvo za oglaševanje.

Cene oglasom so sledeče:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane....$1.00
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. stane $1.00
Enkratno iskanje delavcev stane $1.00
Enkratno iskanje dela stane..... $0.30
Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane $1.00
Enkratno društveno naznanilo stane $0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglasih.

Z naročilom je potrebno poslati vsaj tudi denar. Naslovite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, **New York, N. Y.**

Opomba: Rojaki, vpoštevajte naše geslo, da ne sprejmemo oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vsepovsod dovolj. Zaeno pa svetujemo vsem rojakom kadar kaj kupujejo ali pa naročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri naročilih po pošti.

Ne igraj se s svojim zdravjem.

Zdravje je splošno blagostanje. Ako se ne počutite dobro, nikar ne razpostavljajte svojega zdravja s tem, da bi pili alkoholične grenčiče, ker te le oslabe kri in ohrome bolj ali manj krvne celice. Kri je ona moč, ki da življenje. Preteka se po žilah in donaša hrano vsakemu delu v telesu. Obenem pa odvaža vse slabe tvarine in uniči vse škodljive bakterije. Torej treba se je čuvati pred vsem, ki slabi krvne celice. Le močne in čvrste krvne krogljice zamorejo upravljati pravo hranjenje in braniti pred posledicami. "Čisto naravno vino ne škoduje, pač pa okrepi živčni sistem, kateri izvršuje v telesu vse najtežje napore", pravi Dr. Arman Gautier, član francoskega instituta in ta izjava je bila pred kratkim čitana na medicinski akademiji v Parizu. To je torej vzrok, zakaj rabi le

TRINER-JEVO
ameriško Elixir grenko vino

To neprekosljivo zdravilo je narejeno iz raznih grenkih zelišč, bilk in skorij, ki so velikih zdravilnih vrednosti in čiste, ter iz čistega naravnega rdečega vina. Prosto vseh kemikalij ali strupov. Povspeši redno odstranjenje, oživi organe in okrepča živce. Ozdravi:

ZAPRTJE,	**NERVOZNOST,**
KOLCANJE,	**OSLABELOST KRVI,**
BRUHANJE,	**POMANJKANJE ENERGIJE,**
GLAVOBOL,	**SPLOŠNO OSLABELOST IN DR.**

Deluje hitro in gotovo. Izogibajte se cenih ponaredb ker s tem se le troši denar! Naš princip je, da ga priredimo dobro kolikor le mogoče, in cena — ako upoštevate visoke cene vseh primesi posebno vina — ga priporoča:

$1.00. **V vseh lekarnah.**

V zadnjem času se pojavljajo razni nevarni gostje, posebno reumatizem in nevralgija. Ali veste kako se jih obrani? Najbolje je, ako rabite **TRINERJEV LINIMENT.** To močno zdravilo je zelo priporočljivo, ako imate okorel vrat, spahnenje, prišč, otekline itd.

Cena 25c in 50c v lekarnah. **S pošto pa 35c. in 60c.**

Pri vseh boleznih, ki so spojene s kašljem, vzemite **TRINER'S COUGH SEDATIVE.** Cena 25c in 50c v lekarnah. S pošto pa 35c in 60c.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemist,

1333--1339 SO. ASHLAND AVE., **CHICAGO, ILL.**

DARUJTE PAR GRIVOV SLO-VENSKEGA TRPINOM V STARI DOMOVINI!

Grogov Groga.

I.

Reklo se je pri Grogovih ali pri Grogi. Tako se pravi še dandanes pri hiši. Lahko je umeti zakaj: bilo je namreč pri hiši troje moških, stari Groga, Groga gospodar in mladi Groga ali Grogov Groga. — Tako je bilo pred tremi leti in tako je bilo z malimi izjemami od nekdaj. Najstarejši mož v vasi, devetdesetletni stari Balant je pomnil že tri prednike v Grogovi hiši, vse tri Groge.

V tem času se je bilo enkrat prigodilo, da je v tistem mesecu Groga umrl in drugi Groga na svet prišel, drugokrat sta bila kako dobro leto le dva, še drugokrat pa nekaj let štirje Groge pri hiši.

Ob tem času toraj — pred tremi leti — so bili trije moški pri hiši; žensk pa dve domači, gospodinja Marjana in hčerka Marjanca, mladega Groge sestra, in dve vnanji, dekla in pasterica.

Sedanji stari Groga se je bil precej mlad oženil; to je bila že navada v družini Ves čas svojega gospodarstva je bil priden, varčen, pazil je v malem in velikem, da se ni delala nikjer škoda, ne pri hiši, ne v hlevu, kakor tudi ne na polju, ne v gozdu, toda nikdar se ni črez mero napenjal, da bi premoženje množil, kar bi se dalo, bodisi da bi zemljišč prikupoval, bodisi da bi denar na posodo dajal. Kakor je sam ravnal, tako je tudi skrbel zato, da mu družina ni postopala, pa tudi zato, da si ni z nepotrebnim preteganjem zdravja kratila. Nikdar ni pustil, da bi se dalo kako delo le na oplazek in ne do čistega podelalo. Sam in družina bi še bili nemara tu in tam lahko malo bolj usuknili in delo nekoliko prej spod rok spravili, pa kdove kolikokrat bi bilo za to kaj spodletelo; naglica ni prida: zdaj se orodje potrati, zdaj se delavec v hitrici spodtakne, mor da si celo nogo spahne, ali zgodi se še kaj hujšega in ves dobiček, katerega hoče delavec iz ročnosti spraviti, se spreobrne v škodo. — Tako so se morali vsi vesti doma, proti drugim ljudem so pa morali biti potrpežljivi in prijazni, kakoršen je bil gospodar.

Prepira ni trpel najmanjšega, zato je tudi vse, mlado in staro, radio imelo Grogove. Pred vsem je pa pazil Groga na to, da mu bodo ne le ljudje prijatelji, ampak, da si ohrani boljšega prijatelja, kot so mu vsi ljudje skupaj, revni in bogati, kmečki in gosposki, navadni in veljavni, skratka pozabil ni nikdar na Boga. Zimo in leto so molilo pri Grogrovih zvečer rožni venec, nikdo ni smel pričetu jesti brez molitve, tako tudi od maše ne iti, da bi Boga ne zahvalil za zaužiti dar; ob nedeljah in zapovedanih praznikih, če je količkaj dopuščalo, tudi ob sopraznikih so šli razen onega, ki je ostal za varuha doma, vsi k maši, čeravno je bilo v cerkev precej daleč; beračev ni šel ne eden brez miloščine mimo hiše; kar so mu dali vbogajme, o tem so rekli, da je davek, katerega imajo Bogu odrajtovati in radodarnost proti revežem je bila Grogovim bolj sveta dolžnost, kot Bog si ve kako stroga postava. — Drugod so se skušali beračev, ki so prenočišča prosili, več ali manj znebiti, posebno, če so se zapored v tisto hišo zatekli, pri Grogovih so pa vsakega radovoljno sprejeli in mu postregli, kakor so mogli; da, več kot to: Ko so postave izšle, da imajo občine svoje ubožce rediti, in da se ima vsak revež, ki po tujih občinah milodare nabira, kaznovati, so Grogovi teh gostov skoraj težko pogrešali, ker jim je bilo v srce zapisano: Kdor katerega teh-le sprejme, mene sprejme. —

Sploh je vladal v hiši nek dober duh, duh krščanske ljubezni, katerega spremlja vedno in povsod ona zadovoljnost in sreča, katere drugod zastonj iščeš; zastonj v bogastvu, zastonj v veljavnosti, zastonj celo v vedoželjnosti in učenosti, ker tudi brezbožna učenost ni dosti boljša, kot skopost: več ko učenjak ve, več hoče vedeti, nikdar se pa ne nasiti, kakor skopuh nikdar zlata. Ta duh je podedoval Groga z gospodarstvom in izročil ga je tudi z gospodarstvom nasledniku, mlajšemu sinu Grogi. Starejši sin se je oženil na kmetijo v sosednjo vas, kjer so imeli edino hčer. Temu je bilo sicer Matevž ime, pa v novi domačiji so tudi tega vsi le za Grogo klicali, in on sam se je tudi hitro privadil temu dobro znanemu imenu. Zgodilo se je vse to pred dobrimi dvajsetimi leti, ko se je sedanji gospodar, še le malo črez dvajset let star njega gospodarja — h krstu, so že ženil in je oče, še davno ne petdesetleten že hotel biti za "starega", pri hiši. Delal je potem stari še ravno tako kot prej, le skrb za družino ,delavce, davke, živino in za red v obdelovanju polja, z eno besedo gospodarsko oblast je prepustil mlademu, da je le dobro dorastel in mogel vse pregledati. Ne more se mu očitati, da bi bilo ravno zelo narobe. Izkušnja pač uči večkrat, da premladi sin slabše gospodari, kot izkušeni oče, vedno, če se nezreli sin upira, ker ga odvisnost v hiši žuli, in se hoče oženiti, ne da bi se dobro zavedal tudi svojih večjih in težjih dolžnosti, ki se mu z večjo prostostjo naložijo; toda mnogo je takih hiš po naši domovini, v katerih ni pravega miru le zato, ker oče, če mu tudi vidno moči pešajo, le ne izpusti gospodarstva. Naj si pa bo to, kar že hoče, pri Grogovih je bila navada zgodaj noditi spati, zgodaj ustajati, zgdaj ženiti se in zgodaj gospodarstvo izročiti.

Novi gospodar je bil očetu povsem enak, če se starost odšteje, tudi po zunanji postavi. Srednjemale rasti, črnih, malo kodrastih las, črnikaste kože je bil s svojimi precej tolstimi ustnjami nekoliko zamorčku podoben. Po obnašanju, poštenosti in pobožnosti se je pa prav po očetu zvrgel in je bil ravno tako kot on povsod na dobrem imenu.

Brati in pisati ni znal, kakor tudi oče ne. Odkod bi se bil pač tudi naučil? Šole za njegovih mladih leta še ni bilo in k gospodu župniku so takrat zahajali otroci le toliko, da so se naučili potrebnega krščanskega nauka, ker so morali že v letih prve mladosti pasti, potem pa tudi pri drugem delu pomagati.

Zaradi tako piče izobrazbe se je pač primerila včasih kaka sitnost, toda od tistihmal se je v domačem kraju obrnila ta nepriličnost na boljše. Dobili so namreč šolo, čeravno se je večina gospodarjev dolgo branila. Ko je bilo poslopje gotovo, so znanili gospod župnik s prižnice, da morajo prihodnji teden stariši vse otroke od šestega do dvanajstega leta k učitelju pripeljati, da se zapišejo in potem v šolo hodijo. Braniti se ne pomaga, narobe, še kazen bi bilo treba povrhu plačati. Potem so gospod župnik še resno podučili, kako potrebno in dobro bode, če se vsi otroci brati in pisati nauče, in to je pomagalo: pripeljali so razen malega števila bolnih vse in že črez leto dni je bilo vsem po godu, da imajo šolo, in vsem, ki so se prej protivili, je bilo žal zato.

K vpisovanju Grogovih otrok je spremila mladega Grogo in Marjanco mati Marjana. Ko pridejo na vrsto, vpraša učitelj najprej dečka:

"Kako ti je ime?"

"Groga", mu reče deček.

"Kako se pa oče pišejo?"

"Saj še ne znam pisati."

"Kako se pao če pišejo?"

"Tudi ne znajo pisati, je hotel reči, pa mati ga je dregnila in mu pošepetala, naj bo tiho. Od dekleta je zvedel učitelj tudi le krstno ime in poprašal potem mater za priimek.

Toda tudi mati ni vedela zanj in tudi za hišno številko ne. To tudi ni tako posebno čudo, saj nikdar in nikdar ni bilo drugače slišati, kot Groga, Marijana, Marijanca in zopet Groga. Morda še celo oče ni vedel vsega tega. Pisal se je za Mlakarja, slišal je pa to ime samo takrat, ko se je ženil pri oklicih — Jože Groga Mlakar — pa je mislil, da to ni ravno tako potrebno. Še celo učitelju se ni zdelo to kaj posebnega, ker je bil že vajen, da so nekateri vedeli drugačen svoj priimek, kot jim je bil, drugi pa sploh niso poznali drugega svojega imena, kot krstno. —

Ker iz zapisanih imen tudi ni mogel najti hiše, je moral učitelj k gospodu župniku. Tačas je mati Grogca, ki je bil rad preživ, svarila, naj se mirno zdrži in nikar ne govori nepremišljeno, drugače se bo učitelju zameril.

Ko se je učitelj vrnil je rekel materi polglasno:

"Slišite, Marjana, vaš gospodar se piše s celim imenom Jože Mlakar, to si morate zapomniti." In ni se mogel zdržati, da bi se ne smejal nad tem, da kdo še svojega imena ne ve.

"Vsi mu pravijo Groga", je odvrnila vsa zmešana..

"Kakšno številko zapomniti tudi ne bo odveč, štiriindevetdeset je", je še pristavil.

Tako, kakor je učitelj rekel, je bilo v resnici. Ta zmešnjava se je pa tako-le zgodila: Ko so bili prinesli od Grogovih fantiča — sedaj njega gospodarja — h krstu, so vprašali gospod župnik kako naj mu bo ime. Botra je rekla: "Saj bodo že gospod župnik vedeli kako je prav." Gospod Lovrenc, takrat še le nekaj tednov v župniji, niso zato vedeli, da se drži hiše Grogovo ime tako trdovratno, in so ga krstili, ker je bilo ravno v postu, za Jožefa. Ali potem ni bila botra doma prav sporočila, ali se na sporočilo niso ozirali, to se ne da več dognati, gotovo pa je, da novega domačina niso nikdar drugače imenovali, kot Grogo. Zato so gospod Lovrenc pozneje, ko so se domačih šeg bolj natanko privadili, na to pazili, da je dobil mladi deček pri birmi še Grogovo ime zraven Jožetovega.

Tako je torej zvedel učitelj novih dveh šolarjev imena in jih zapisal. Potem je pa rekel dečku:

"Kadar bom v šoli zaklical Groga Mlakar, boš vsakokrat vstal in razločno odgovarjal, pa bova prijatelja; ravno tako ti, Marjanca Mlakar. Kako se torej pišeš?" pokazal je s prstom na Grogo.

"Groga Mlakar, hišna številka štiriindevetdeset", se je odrezal Grogec tako glasno, da ga je morala mati zopet dregniti. Razločno sem povedal, je mislil Groga sam pri sebi.

"Kako pa ti?" učitelj je pokazal na dekle.

"Marj".

Ni mogla izgovoriti imena, ker jo je jok silil. Imela je še le sedem let in je bila štiri leta mlajša, kot brat. A bila je tudi za starost še malo otročja. Morala ji je mati nekaj časa zlepa prigovarjati. Nazadnje je vendar z prav tenkim jokajočim glasom rekla:

"Marjanca Lakar".

"Mlakar", popravi učitelj, izroči otrokoma vsakemu svoj abecednik in še naroči materi, kdaj naj jih pošilja v šolo in drugo potrebno. —

Ko so prišli domov, je poslala Marjana najprej otroka po njunih poslih; Grogec je moral izgnati goveda, Marjanca pa čredo Potem se je postavila pred gospodarja in rekla:

"Slišiš, Groga, pa tega nisem vedela, da tebi ni Groga ime."

Groga jo pogleda, ne reče sicer ničesar, pa videti mu je na obrazu, da mu taki pogovori nič prav ne ustrezajo. Marjana pa, kakor ženske navadno, bolj gostobesedna, le ni hotela odjenjati in je z veliko hitrico nadaljevala:

"In potem je rekel učitelj, da bi bila morala jaz tudi vedeti, kako se pišemo, jaz, ki nisem nikdar primka slišala in ne za hišno številko, pa nista vedela ne otroka, ne jaz, ne učitelj, vsi vkup nismo vedeli, samo gospod župnik so vse prav vedeli. To bi mi bil moral pač povedati, da se pišemo Mlakar in da je hišna številka — te pa ne vem več, pozabila sem jo sama; lej no, otroka to že vesta, stariši pa...."

"Mlakar, Mlakar", je pritrdil stari Groga, ki jih je poslušal in je pristrigel veliko zgovornost. "Mlakar", tako je neki zapisano v davčnih bukvicah in ko so dnine za cesto pobirali, so tudi rekla, da pride dva goldinarja in osem grošev na Mlakarja, in tiste denarje sem moral jaz plačati."

"Kaj pa zato", pridene gospodar na pol nevoljen, "hišna številka je neki šest manj kot sto. Pa zato menda ne bo nobena reč ne boljša ne slabša, kot bi bila brez številke."

Grogec je gnal goveda ravno okrog hišnega vogla in je na ves glas zaklical skoz odprto okno:

"Groga Mlakar, hišna številka štiriindevetdeset!"

Malo je manjkalo in bi bil zato tepen.

Prihodnje dni sta začela Grogec in Marjanca v šolo hoditi in sta bila oba zelo pridna. Dobrega pol leta pozneje sta znala že oba gladko brati. Po nasvetu gospoda župnika so vpisali Marjanco v družbo svetega Mohorja, in so dobili knjige, iz katerih je že prihodnjo zimo pridno brala, ne sama zase, kakor Grogec, ampak na glas, da so vsi poslušali, o pustu povesti, kratkočasnice, pesmi ali smešnice iz večernic, ali iz koledarja v postu iz življenja Marije Device. Kadar je bilo kaj posebno zanimivega, so poslušali tako zvesto, da so kar pozabili usta zapreti.

Najbolj se je čudil čez tako premembo v hiši stari Groga, ki je hotel celo na "coprnijo" verjeti, ko bi ga ne bil sam gospod župnik Janez — dobri gospod Lovrene so se tačas preselili tjakaj, kjer jim je dobro, v boljšo večnost — potolažil in mu zagotovil, da so znali po drugih krajih že zdavna vsi otroci take starosti brati in so se tudi veliko drugih lepih reči naučili. Kako vse drugače je bilo takrat, ko je bil on v tistih letih! Takrat je znalo brati le malo ljudi v vasi in to malo število je bilo v taki časti, da so od kraja k njim po svet zahajali.

Če je kdo kaj trdil in mu drugi niso verjeli, ta je vedno vgnal vse, če je le rekel: Šimen na Kalu mi je povedal, v bukvah je zapisano in Šimen zna brati. Zdaj pa tako majhni otroci molijo pri maši iz molitvenih knjižic, tudi doma bero knjige, da še celo tako pisanje znajo prebrati, kakoršno pride od gosposke!

In pa koliko je novic zvedel stari oče iz razgleda po svetu, koliko o davkih, o poštni hranilnici, o vojaških rečeh, in še več drugega, o čimur doslej ni prav nič vedel.

Marjanca je hodila še več let v šolo, ker postava to zahteva vsaj do dvanajstega leta.

Groga je pa izostal popolnoma že črez poldrugo leto. Ta čas je bil pa tako priden, da se je več naučil, kot mlajši, ki so za njim trgali hlače na šolskih klopeh še po pet ali šest let, ves ta čas. Med vsemi najbolj bistre glave in silno ukaželjen je delat učitelju posebno veselje in se je zato tudi naučil marsikaj posebnega po učiteljevem prizadevanju. Slabše je pa ustrezal z vedenjem. Nemiren, ko živo srebro, glasan, jezičen in nepotrpežljiv se je rad sprl z drugimi šolarji, ali kaj potratil, ali polomil, da ga je bilo treba večkrat kaznovati.

Ob vsaki taki priliki so ga doma, če so zvedeli, še posebej okregali, pa navadno ni pomagalo za dolg časa, izmislil je vedno novih poredností.

Sploh je bil mladi Groga, ko je odrastel otročji starosti in se bližal mladeniškim letom, kakor po zunanjem očetu in dedu podoben, tako neenak po svojih lastnostih in posebnostih.

Kdor je poznal starega Grogo ali Grogo gospodarja in je prvič zagledal mladega Grogo, je moral brž reči: ta mora Grogov biti. — Ravno tisti črnikasti obraz, tisti črni, kodrasti lasje, tisti nekako zatekli ustni. Le postava mu je bila za spoznanje manj tršasta in je kazala, da bode s časom višja kot očetova ali dedova, in pa oči so bile, čeravno tiste barve kot očetove, drugačne videti, ker so se mnogo svetleje bliskale, sicer je bil sin Grogove rodbine od nog do glave.

Narobe se je pa pri mlademu, čeravno je bil bolje obdarjen z bistrim umom, pogrešala ona mirnost, pohlevnost in vedno enaka prijaznost, katero so njegovi očetje podedovali drug za drugim:. Že kot mlad deček, ki je komaj začel pastirovati, je bil splezal na visoko drevo in vzel iz vej tičje gnezdo, čeravno so mu bili to strogo prepovedali; potem je prišel domov, prepozno h kosilu, ves opraskan; tiči so mu tako rojili po glavi, da se je branil moliti, ker je bil le sam. Takrat je bil prvokrat tepen, po vrhu je moral pa še ostati brez kosila. Šiba mu tudi pozneje ni izostajala, seveda vseh podrobnosti se ni zvedelo.

Kdo bi mu tudi mogel biti vedno za hrbtom, ker je brez miru švigal z griča v dol, z veže pod strop. Gospod župnik so večkrat, gredoč mimo Grogovih z ramami zmajali, češ, ne ne bo prida, če se z leti ne pomiri.

(Dalje prihodnjič).

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo
za Greater New York in okolico

edino **postavno priznano** društvo v Greater New Yorku, zboruje vsako četrto soboto zvečer v mesecu v "BEETHOVEN HALL" 210 iztočna 5. ulica blizu 3. Ave. v New Yorku in se prične točno ob 8. uri zvečer.

ODBOR:

Predsednik: Anton Plevel, 410 E. 5. St., New York.
Podpredsednik: Josip Šval, 216 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y
Tajnik: Vinko Zevnik, 29 Gamma Place, Glendale, N. Y.
Blagajnik: Ivan Maček, 2801 Catalpa Ave., Ridgewood, N. Y
Zapisnikar: Ivan Gerjovich, 442 Union St., Brooklyn, N. Y.

NADZORNI ODBOR:

Josip Pogachnik, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Anton Čvetkovich, 440 Union St., Brooklyn, N. Y.
Viktor Volk, 169 W. 48th St., New York, N. Y.

DRUŠTVENI ZDRAVNIK:

Dr. Henry U. Robinson, 301 E. 10th St., med Ave. A in B, New York, N. Y.

Kje se nahaja ANTON PENKO? Doma je z Notranjskega. Maja meseca 1916 je bil na Harvey, W. Va. Prosim cenjene rojake, da mi sporoče njegov naslov, ali naj se sam javi. — Andy Obed, Box 127. Milburn, W. Va. (11-13—1)

OPOMIN.

Vse one, ki sem jim v sili pomagal, opominjam, da mi v kratkem vrnejo posojeni denar, če ne, jih bom obelodanil s polnim imenom.

Frank Mochilar.
Box 90. Marianna, Pa.
(12-13—1)

Dr. KOLER
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa

SLOVENSKI IZDRAVNIK

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specijalist v Pittsburghu, ki ima 12letno prakso v zdravljenju tajnih moških bolezni.

Sifilis ali zastrupljenje krvi zdravi s glasovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Ce imate mozolje ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kostih, priđite in izčistil vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalezе.

Izgubo semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavec ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljivanja samega sebe. Kakor hitro opazite, da vam ponehuje moška zmožnost, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam jo bom zopet povrnil.

Sušenje cevi, ki vodi iz mehurja osdravim v kratkem času. Hydrocele ali kilo osdravim v 30 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, osdravim s gotovostjo.

Reumatizem, trganje, bolečine, otekline, srbečico, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi osdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Uradne ure: V ponedeljkih, sredah in petkih od 8. zjutraj do 5. popoldne. V torkih, četvrtkih in sobotah od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer. — Ob nedeljah pa do dveh popoldne.

S pošto ne delam. — Pridite osebno. — Ne pozabite ime in številko!

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva, brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Dr. LORENZ,

Jaz sem edini hrvaško govoreči špecialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. dopoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopoldne do 2. popoldne. Nedeljo od 10. dop. do 2. popol.

špecialist moških bolezni.
DR. LORENZ,
644 Penn Ave. II. nadst. na ulico.

POPOTNIKI.

Vsem onim, ki ste namenjeni potovati v Cleveland, posebno ako imate družino, bo potrebno nabaviti pohištvo in kuhinjsko opravo ako se hočete nastaniti v naši naselbini. Zato ob tej priliki priporočam svoje veliko prodajalne, kjer dobite vse kar le potrebujete. Pri meni imate vedno pošteno in zanesljivo blago.

Ako dospete v Cleveland na postajo in se ne veste kam obrniti, pokličite na telefon Princeton 1381 ali pa Rosedale 1881 in jaz bom poslal en avtomobil po vas. Ako pa vzamete pocestno karo se peljite s St. Clair karo do 62. ceste in na vogalu St. Clair Ave. je naslov:

A. GRDINA,
6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Pri meni se vedno dobi letni koledar za 20c. poštnih znamk.

Najstarejša slovensko-hrvatska trgovina z likery v Ameriki

Mi vam nudimo našo zalogo najboljših likerjev po sledečih cenah:

Brinjevec, zaboj (6 steklenic)		$ 7.00
Brinjevec, zaboj (12 steklenic)		13.00
Tropinjevec, galona	$2.25, $250, $2.75 in	3.00
Tropinjevec, zaboj (6 steklenic)		5.50
Tropinjevec, zaboj (12 steklenic)		10.00
Slivovka, galon	$2.75 in	3.00
Brinevec, (posamezna steklenica)		1.35
Naš slavni "66" Pure Rye Whiskey, 7 let star		
zaboj (6 steklenic)		6.00
zaboj (12 steklenic)		11.00
Concord vino, rdeče, berel		$32.00
Concord vino, rdeče, pol berela		16.00
Pri odjemu 5 in 10 galon, stane galona		.90
Pri odjemu ene same galone pa		1.00
Belo vino, berel		38.00
Belo vino, pol berela		19.00
Pri odjemu 5 ali 10 galon, stane galona		1.00
Pri odjemu ene same galone pa		1.25

Za posodo računamo sledeče cene: za 3, 4 in 4¾ galone sodčke 50 centov, za 5, 6 in 10 galon sodčke $1.00 in za 25 galon (pol berela) $1.50. Berele pa damo zastonj.

Z naročilom pošljite vedno tudi Money Order ali pa bančni ček.
Za vse blago jamči

THE OHIO BRANDY DISTILLING COMPANY
6102—4 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHO.

Velika zaloga vina in žganja.

Rdeče vino v sodih		75c. galon
v galonah pa po	$1.00	„
Belo vino v sodih	$1.00	„
v galonah pa po	$1.25	„

Sod za 50 galon je zastonj; sod za 28 galon se mora plačati.

Drožnik 4 galone za	$11.00
Brinjevec 12 steklenic za	$12.00
Brinjevec 4 galone (sodček) za	$16.00

MARIJA GRILL,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

PHONE 246

Kastopnik "GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street.
New York, N. Y.

Frank Petkovšek

Javni notar (Notary Public)
718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.
PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.
POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.
UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR
(Notary Public)
v GREATER NEW YORKU
ANTON BURGAR
82 CORTLAND STREET, NEW YORK, N. Y.
IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.
Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

* * *

DELO OKUSNO.

* * *

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

* * *

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

* * *

POSEBNOST SO:
DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:
Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.